Løg-Þingis
Bookin,

Innehaldande þad, sem giørdist og fram-
foor fyrer Løg-Þingis-Rettinum
Anno 1782.

Prentud ad Hrappsey,
í því nýa konúngl. prívilegerada bókþrykkerie 1782,
af Magnúse Móberg.

Num. I.

Anno 1782. þann 8da Júlii vid Öxará var af Hr. Vice Logmannenum **Stephane Thorarenssyne** sett eitt almenelegt Logþíng og til Logþínges Rettarens Þienustu utnefnder efterskrifader Logrettumenn, nefnelega:

Ur Arness Þínge.

Gunnar Hafliðason, Erikur Solmundsson og Gudmundur Hafliðason. Ur Kialarness Þínge.

Þorkiell Jónsson og Hallur Jónsson.

Þar næst lætur Hr. Vice-Logmadurenn innfæra i Logþínges Protocollen: Ad þá hann þann 4da þessa Mánadar, hafe komed híngad til Logþíngesens, hafe ecke fleire enn 3. Logrettumenn, aller úr Arness Sýslu, vered komner þángad, hvorsvegna Vice-Logmadurenn hvorke áleit naudsynlegt, og ecke helldur tilheirelegt, strax ad setia Logþínged, þar avngver Málspartar og avngver Embættesmenn vóru komner á Þínged, og lika so vantade þá enn nú 2. Logrettumenn úr Gullbríngu Sýslu, uppá þá vid Rescriptet af 30. April 1777 allranádugast fastsettu tolu af 5. Logrettumonnum, til ad beþiena Logþínges-Rettenum, og nú, þá Þínged var sett, vóru helldur ecke fleire Embættesmenn, edur Málspartar komner til Logþíngesins, enn alleina Sýsslumadur Gudmundur Ketilsson úr Myra Sýslu, sem kom híngad i Dag.

Num. II.

Þann 9da Júlii settest Hr. Vice-Logmadur Stephan Thorarensson i Logrettu, mætte so Hreppstióre i Andakyl innann Borgarfiardar Sýslu Jón Þoroddsson og framlagde eina Logþíngs-Rettar Stefnu af 16. Aprilis næstl. under Hende og Signete Hr. Vice-Logmanns S. Thorarenssonar, hvarmed Hreppstióranner i Borgar Hrepp stefnast til ad mæta her fyrer Logþínges-Rettenum i Ar, og á-

þeira þar ſamt ſvara til þeirra af Hreppſtiórum i Andakyl giørande Adfinningum og Procedeur i einne Søk riſande utaſ Framfære Omagans Solveigar Magnúsdotter. Syſſlumadur Sr. Gudmundur Ketilsſon ſteſneſt og ſo til ad forſvara ſinn aſſagda Hierads-Dóm i þeſſu mále ad Eſkiuholte þann 10da December. 1781. ſo vel ſem adrar þar ad lutande Embættes Adgiørder, hvorutvegge bæde Máls-Sækendunner i Herade og Dómarenn tilþeinkter ad ſvara Sektum og Málskoſtnade til Hreppſtiora i Andakyl, med vidara ſem ſama Løgþinges-Steſna med ſier ber upplesenn not. Lit. A. Þvi næſt framlagde hann Herads Proces og Dóm i þeſſu Mále geingenn ad Eſkiuholte þañ 10. December. 1781 af Syſſlumanne Gudmunde Ketilsſyne, i hvørs Slútníngu Borgar Hreppur frí kienneſt frá ad ala enn fyrer Omaganum Solveigu Magnúsdottur med vidara, ſem ſame Dómur medſærer upplesenn not. lit. B. Enn nú framlagde hañ eitt Innlegg under ſinu Nafne af 8da hujus, ſem er hauns Paaſtand og Irretteſetelſe mót Hreppſtiorum i Borgar Hrepp og Syſſlumanne G. Ketilsſyne, begerande i Proces umkoſtnad 10. Rdr. med vídara ſem þad medſærer, uppleſed not. lit. C. Vidara ſegeſt Jón Þordsſon ecke haſa ad framfæra i Søkenne, enn refererar ſig alleina til ſins Innleggs. Syſſlumadur Sr. G. Ketilsſon mæter uppá egenn og Hreppſtiora i Borgar Hrepp, þeirra vegna, eſter framviſadre Fullmagt af Dato 12ta Junii næſtl. ſem upplesenn not. lit. D. Framlagde hann ſo eitt Innlegg af Dags Dato, ſem er hauns Forſvar mót Steſnu Søkunum i þeſſu Mále, hennar 1a. 2um. 3ia. og 4da. Poſtum, uppleſed not. lit. E. Vidara uppáſtendur Syſſlumadurenn munnlega, ad innfæreſt til upplyſingar þeim 3ia Steſnupoſte um Náunga framfære Omagans Solveigar, ad þá Søkeñ var utagerud fyrer Herads Rettenum og allareidu byriad ad færa Dóm til Protocols, framkom einn af Borgar Hrepps Hreppſtiorum fyrer Rettenn med þad Spursmál, hvort nú være offeint ad accordera Forlik i Søkenne, ef ſeingeſt, hvar til ſvaradeſt Nei, og ſtrax um hæl var byriad ad tala um Forlík, og þad tilboded af Borgar Hrepps Hreppſtiorum med þvi móte ad Andakyll tæke þá á móte Omaganum, enn Syſſlumadurenn giørde ſier allt møgulegt Omak fyrer, ad utvega Náunga framfære þad ſliótaſta ſte kynne, og ef þad ei ſeingeſt, ſkylldu báder Hreppan-

Hreppanner framveiges stoda Kerlinguna ad jøfnude, villdu Andakyls Hreppstiórar þetta Forlik ei antaka, einkum vegna þess, þeir søgdu ei munde tiá fkemur ad leita henne Náúnga framfæres; Her til svarade Actor i Søkenne Jón Þoroddsson, ad hann, þá um þetta Forlik hafe vered talad á Eskiuholts Þinge, hafe svarad, ad hann ecke þekte so til Ættar Omagans Solveigar, ad hañ giæte leitad henne framfæres hiá Náúngum. Annad Innlegg framlagde Sýsslumadurenn af Dags Dato, sínum Dóme til forsvars, upplesed not. lit. F. Vídara uppástendur Sýsslumadurenn G. Ketilsson, ad þad i Herads-Processen innsfærda Skrif Sýsslumanns Jóns Eggertssonar antakest ei, sem neitt afgiørande, uppá Andakyls Hreppstiora sídu, þar hann sie ei stefndur til þad sama ad forsvara. Vídara søgdust Partanner ei hafa ad framfæra, under endelegann Løgþinges Dóm.

Num. III.

Þann 10da. Júlii settest i Løgrettu Hr. Løgmadur Biørn Marcússon, mætte so fyrer Løgþinges-Rettenum Hospitalshalldarenn Mr. Paull Jónsson og framlagde Løgdagslegging af Dato 16da Júlii 1781. til Sysslumannsens i Westmannaeyum Sigurdar Sigurdssonar sem Dómara, og Einars Jónssonar á Búastødum sem Sakar Adila, samt annara Vidkomenda i Omaga Søk Ragnhilldar Jónsdottur, ad mæta her i Rettenum efter þeirre ádur vid Løgþinges-Rettenn anhængig giørdre Stefnu af 10da August. 1780. sem er ad finna i næstl. Ars Alþingesbok under Num 11. Løgdagsleggingen er øllum Vidkomendum avglyst, upplesenn og uppáskrifud under sømu litera sem Stefnann. Þvi næst framlagde Mr. Paull Proces og Dóm i þessu Omaga Mále af 27. Júnii 1780. geingeñ ad Hvítingum á Westmannaeyum af Sýsslumañe Sigurde Sigurdssyne i hvors Slútningu Omagenn Ragnhilldur Jónsdotter er dæmd til ad flitiast á Sydu Sveit innann Skaftafells Sýsslu Vesturparts, med vídara sem same Dómur medfærer upplesenn not. lit. B. Aungver af þeim stefndu Málspørtum mæta og eingenn her nálægur veit, ad þeir sieu enn nú á Løgþinged komner, er þo Søkenn útsett til þess næstkomande 18da þessa Mánadar, þá hún skal aftur fyrertakast og i henne endelega dæmast.

 Num.

Num. IV.

Sama dag var af Vice-Løgmanne Stephane Thorarensøyne affagdur efterfilgiande Dómur i Omaga Søk Solveigar Magnúsdottur.

Historia þeirrar hier fyrer Logþinges-Rettenn af Hreppstiórunum i Andakyl innann Borgarfiardar Sýsslu, innstefndu Sakar er þesse: Efter ad Borgar Hrepps Hreppstiorar innann Myra Sýsslu, efter þeirra hiá Sýsslumanne **Gudmunde Ketilssyne** utverkudu Skickunum under 1ta. og 15da. Octobr. aflidens Ars, tvisvar sinnum hafdu flutt eirn 81. Ara gamlann Omaga, ad nafne **Solveigu Magnusdottur**, fra Borgar Hrepp inn á Andakyls Hrepp, hvar þeir uppástódu ad þesse **Solveig** ætte ad ollu ad vera Sveitlæg og underhalidast, enn Andakyls Hreppstiorar þar á móte meintu þennann Flutning uppá Andakyls Hrepp ad vera óloglegann, og þar fyrer ogso tvisvar fluttu ómagann tilbaka, til Borgar Hrepps; Hafa þesser sidstnefnda Hrepps Hreppstiórar, under 23. Novembr. sama Ars, stefnt Andakyls Hreppstiorum, til ad mæta á Eskiuholts Þinge iñañ Myra Sýsslu þann 10da Decembr. næst efter, til ad heyra þar uppá þavg Vitne og Skilrike, sem þeir villdu færa um Omagans **Solveigar** Sveitar Tilkall til Andakyls Hrepps, og þar efter ad heyra i þeirre Søk endelegann Dóm, sem þann sama dag af Sýsslumanne **Gudmunde Ketilssyne** var affagdur soleides: **Ad hann aldeiles friikienner Borgar Hrepp, fyrer ad ala nockra onn fyrer nefndum Omaga** Solveigu, **enn Hreppstiorar þessa Hrepps skule einasta skylder til ad ridia henne af sier a Andakyls Hrepp.** Þessum Dóme hafa nú Andakyls Hreppstiorar innstefnt her fyrer Logþinges-Rettenn med eirnre Logþinges-Rettar Stefnu af 15da Aprilis þessa Ars, hvorre þeir sidann fyrer sama Rette hafa framfylgt vid Hreppstiorann **Jon Þoroddsson**, sem uppá sín, og

Med-

Med=Hreppstiora Vegna, hefur mætt hier i Rettenum, og i Innlegge af 8da þessa Mánadar, efter þeirre utteknu Løgþinges-Rettar Stefnu, giort sitt Paastand og Jrettesettelse mót þeim i Heradе geingna Dóm og Proces, i tillite til hvors hann hefur áklært efterfilgiande Posta. 1mo.) Ad Andakyls Hreppstiorum hafe vered stefnt til Eskiuholts Hierads Þíngs med 14. daga stefnufreste, þar þeir þó búed hafe i ødru Logdæme, enn Þínged var hallded og meina þvi, ad þeir efter N. L. 1.4.9. hafe átt ad hafa 2ia Mánada Stefnufrest, iafnvel þó Sýsslumadurenn hafe álited þann þeim gefna 14. daga lánga frest, fyrer løglegann, i einu þar um afsøgdu Interlocutorio. 2do.) Hafe Borgar Hrepps Hreppstiorar eingenn løglig Vitne fært um Omagans **Solveigar** Sveitar Tilkall til Andakyls, uppá hvor, þeir þó hafe stefnt til ad heyra. 3tio.) Hafe Borgar Hrepps Hreppstiorar, i þeirra i Herads Processen innfærdu Skrifum, vænst þess, ad **Solveig** ætte vel efnuga Náúnga i ødrum Sveitum, hiá hverium henne þó ecke hafe vered leitad framfæres, hvad Andakyls Hreppstiorar þó meina hafe átt ad skie, ádur enn hún hefde vered dæmd uppá Andakyls edur nockurn annann Hrepp. 4to.) Hafe Sýsslumadur **Gudmundur Ketilsson** vered ordenn interesseradur i þessu Mále, sem sá er ádur var búenn ad utgefa Skickaner i þvi, um ad flitia **Solveigu** á Andakyl, og hafe þessvegna, efter Andakyls Hreppstiora Meining, ecke mátt dæma þari edur yfer þessum sínum ádur utgefnum Skickunum, hvad hann þó avungvu ad sídur, á mote þeirra Exception og Proteste, hafe giort, og endelega 5to.) hafe Sýsslumadurenn dæmt **Solveigu** ad vera riett flutta á Andakyls Hrepp, enn fríteked Borgar Hrepp fyrer ad ala onn fyrer henne, jafnvel þó þeir meine þad aldeiles óbevísad, ad hún sie fædd, edur hafe vered sin fyrstu 3. alldurs Ar i Andakyls Hrepp, enn þar á móte tilstaded og játad, ad **Solveig** i samfleitt 78 Ar, hafe uppalest, unned og búed

og til sidst ordeinn Omage i Borgar Hrepp. Vegna alls þessa hafa Andakyls Hreppstiorar vid **Jon Þoroddsson** i ádur greindu Innlegge her fyrer Rette uppáltaded: Ad Herads-Dómur Syslumannsens **Gudmundar Ketilssonar** mætte verda aldeiles upphafenn, og Borgar Hreppur tilfundenn ad behallda oftnefndre **Solveigu Magnusdottur**, samt ad Borgar Hrepps Hreppstiorar tildæmest ad betala Andakyls Hreppstiorum, fyrer ordsakada Mædu og uppákostnad, 10 Rdr. i Processt umkostningar, og endelega Syslumadur **Gudmundur Ketilsson** fyrer sinn afsagda Herads Dóm, til þeirra somu, nockud toluverdt. Þar þesse Sok af Citanterne i Herade edur Borgar Hrepps Hreppstiórum er soleides underbúenn, ad hún ad so stoddu ecke endelega getur afgiorst, edur af þessum Logþinges-Rette uppádæmst, hvort Andakyls Hreppur ad aungvu, nockru edur ollu leite, á ad underhallda þá 81. Ara gomlu **Solveigu Magnusdottur**, so falla þær af Andakyls Hreppstiorum giordu og her ad ofann under No. I. og 4. anfærdu Exceptioner móte Herads Dómnum, af sier siálfum burtu, hvors vegna þesse Rettur ecke helldur hrærer vid ad underssækia þeirra Gyldugleika, edur pad sem Syslumadur **Gudmundur Ketilsson** hefur tilfært þeim á móte i sinu Innlegge fyrer Logþinges-Rettenn af 9da þessa Mánadar. Einasta tilkiemur Rettenum ad vísa, hvors vegna Hofud-Spursmáled i þessare Sok, edur hvort Omagenn **Solveig Magnusdotter** á ad underhalldast af Andakyls Hrepp edur ey, ad so vornu Mále, ecke endelega kann ad uppádæmast og afgiorast; þvi so víst sem þad er, og so efalaust sem adskiliannlegre stader i Vorrar Logbokar Framfærslubálke, sier i lage hanns 9de. Capitule og byriun þess 7da. giora þad; ad þeir Omagar ecke skule dæmast til framfæres á Hreppana, sem kunna ad eiga so nákomna velmeigande Náunga; sem efter Logunum eru skylder

til

til ad underhallda þá, so víst flytur það og naudsynlega þaraf, ad það verdur ad gieta álitest afgiort, og alt so ad bevísast, ad soddan Náúngar ecke sieu til, ef ein Sveit skal dæmast skyldug til ad underhallda eirn Omaga, og ad soddan Bevís tilkome Nátturlega þeim, edur þeirre Sveit ad færa, sem vill lietta einum Omaga af sier, syner bæde Framfærslubálks 2. Capitule, og líka so má það ráda af Húsaga Forordningarennar 34. Art. Ad þeim Hrepp i hvorium eirn er ordenn ad Omaga, tilkemur ad hiálpa Honum til síns Lífs Uppheldes, og yfer allt fylger þetta af þeirre almennelegu Reglu i øllum Rettargángs Søkum, ad Sækianda nefnelega uppáliggur ad bevísa það hañ uppástendur. Nú finnast i þeim ad Eskiuholte þann 10da Decembr. næstlidens Ars, geingna Procesś, mørg Spor til þess ad **Solveig Magnusdotter** meige eiga ríka Náúnga: Soleides hafa Borgar Hrepps Hreppstiorar siálfer i sínu i Herads Processen innfærdu Skrife, af 15da Septembr. 1781. utþryckelega sagt: Ad Omagenu **Solveig** ætte i ødrum Sveitum vel efnuga Náúnga: Soleides vísar og Skrif Sýsslumañsens **Jons Eggertssonar** af 5ta. Octobr. 1781. innfært i sama Procesś, ad Borgar Hrepps Hreppstiorar hafa meint hann ad vera eirn af **Solveigar** Náúngum, líka sem og Velnefndur Sýsslumann, máske i þvi tillite, eimi sinne siest ad hafa tillagt **Solveigu** 1. Rdr. sama Skrif gefur og anledning til ad trúa, ad **Solveig** eige Sonarborn, sem máske kynnu ad styrkia hana, enn allt þetta finnst i Processenum hverge upplyst, og ecke eitt ord i honum um, ad Borgar Hrepps Hreppstiorar nockurt sinn hafe vidleitast, ad gánga fyrer Enda um Náúnga framfære **Solveigar**, iá, sú Ettartala hennar, sem ráda má af Sýsslumanns **Jons Eggertssonar** áminnsta Skrife, ad Borgar Hrepps Hreppstiorar einhvorntíma hafe hast, finnst ei helldur innfærd i Processen, enn sióur bei hann

B med

med sier, ad Borgar Hrepps Hreppstiorar hafe leitast vid ad fá þessa Ættartölu upplysta, edur atteserada, annadhvort af Kirkiubokum, edur af einhvorium ættfródum monnum. Vel hefur Sýsslumadur **Gudmundur Ketilsson** bæde i sínu Innlegge her fyrer Rettenn, og líka so munnlega uppástaded, ad hann optar enn einu sinne, forgefens hafe vered búenn ad reina til ad utvega **Solveigu** Náúnga framfære, enn þar Processen eckert ber med sier þar um, er syner, ad þetta uppá ordentlegann og loglegann Máta hafe reint vered, so kann þesse Rettur ecke ad jálíta þetta Sýsslumannsens Paastand, sem nockurt loglegt edur afgiørande Beviis um, ad **Solveig** ecke kunne fá, edur tilkoma framfære hiá Náúngum. Hvad þad og áhrærer, sem fyrrnefndur Sýsslumadur hefur uppástaded, ad Andakyls Hreppstiorum á Eskiuholts Þínge hafe vered tilboded Forlik i þessare Sok, upp á þann máta, ad þeir þá strax skyldu taka á móte **Solveigu** á Andakyls Hrepp, enn Sýsslumadurenn lofade þar á mote enn nú frekar ad reina til, hvort Náúnga framfære ecke kynne ad fást, og hafe Andakyls Hreppstiorar þar til svarad, ad þad ecke munde tiá, fremur ad gánga efter þessare Náúnga Stod, hvar af Sýsslumadurenn vill inferera, ad þad hafe vered álited, afgiort, og af Andakyls Hreppstiorum accepterad, ad Náúnga framfæres ecke være ad vænta; Enn bæde syner Herads Processen lángt annad, þar Andakyls Hreppstiorar i sínu Innlegge fyrer Herads Rettenn finnast ad hafa uppástaded, ad **Solveigu** ætte ad utvegast framfære hiá hennar Náúngum, og lika so hefur **Jon Þorodsson** hier fyrer Rettenum ecke viliad vidkannast, ad hann á Eskiuholts Þinge hafe svarad, ad þad ecke munde hiálpa ad leita Náúnga framfæres, helldur alleina sagt, ad hann ecke þeckte hennar Náúnga, og hafe þvi neitad ad leita **Solveigu** framfæres hiá þeim: Yfer allt er og þessu á Eskiuholts Þinge giorda tilbode soleides vared, ad þad

ecke

ecke þar hefde átt ad þurfa ad gioraſt, efter ad Sokenn vár komenn i Proceſs, helldur áttu, efter áduꝛſkrifudu, Borgar Hrepps Hreppſtiorar ad vera búner ad gánga fyrer Endа á þeſſu Náúnga framfære, ádur enn Sokenn kom i Proceſs, hvad ef ſked hefde, hefde líklega Andakyls Hreppſtiorum kunnad ad ſparaſt, þad ſem þeſſe Proceſs nú kann ad hafa koſtad þá. Þar ſoleides Solveig Magnusdotter ecke álitiſt ad hafa átt ad dæmaſt uppá Andakyl, medann þad ecke var afgiørt, hvort hún ecke kunne edur átte ad underhalldaſt af ſínum Náúngum, þo þad enn hefde kunnad ad anſiáſt fyrer bevíſad, ad Solveig, ad frágeingnum hennar Náúngum, hefde kunnad ad eiga nockurt Sveitar Tilkall til Andakyls; So ſyneſt ad ſo ſtøddu ecke þorf ad underſækia þá Diſpute Málspartanna, viðvikiande þeim 5ta Stefnupoſte, hvort þad nefnelega ſie bevíſad, ad Solveig eige nockurt Sveitar Tilkall, til Andakyls Hrepps, alleina vill Rettuienn ſtuttlega nefna þad, ad Solveig þo i þad hædſta efter Herads Proceſſenum ecke getur átt meira Sveitar Tilkall til Andakyls enn fyrer ſín 3. fyrſtu Alldurs Ar, ſem hún líklega ad ſlutta, hefur vered i Andakyl, enn ſídann alla hennar lavngu æfe i Borgar Hrepp, og þo er þeirra 2ia manna Vitnesburdur óſvarenn, ſem á Eſkiholts Þínge þo ecke hafa ſagt annad enn þad, ad þeir alldrei hafe heirt Efa á, ad Solveig hafe ſín 3. fyrſtu Alldurs Ar vered i Andakyl, líka ſem þad er og ein Forſomun Borgar Hrepps Hreppſtiora, ad þeir menn, ſem nefnd 2. Vitne i Proceſſenum hafa ſagt, ad tvíllauſt mundu vita, ad Solveig ſín fyrſtu 3 Alldurs Ar hefde vered i Andakyl, ecke hafa vered afheirder þar um fyrer Rettenum. Þad ſem Syſſlumadur Gudmundur Ketilsſon og ſo i ſínu Innlegge her fyrer Rettenn anfærer þvi til forſvars, ad nefnd 2. Vitne ey hafe vered i Eyd tekenn, ad hann nefnelega á móte N. L. 1. 14. 4. 5. ecke hafe álited ſig ad eiga þad ad giora, kann ey helldur ad áſtaſt fyrer gyldugt, þar þeſſ-

er Articular tala alleina um Málsparta Eyd, enn ecke um Vitna, sem eiga ad stadfesta sinn Vitnesburd med Eyde, ef hann annars fyrer Rette á ad álítast fyrer fullkomenn, og soleides giorer ecke helldur þessara 2ia Manna ósvarenn Vitnesburdur, sem Borgar Hrepps Hreppstiorar hafa fært, meira enn gánga upp ámóte þeim líka so osvornu Vitnesburdar Sedlum, sem Andakyls Hreppstiorar hafa framfært frá Elldstu Monnum i Andakyls Sveit, um ad þeir ecke tilvisse, ad Solveig Magnusdotter hafe þar nockurn tíma vered. I tillite til alls þess ofannskrifada dæmest þvi fyrer Rett: Sa af Sysslumannenum Gudmunde Ketilssyne a Eskiuholts Þijnge innann Myra Sysslu þann 10. Decembr. 1781 afsagde Herads-Domur, ahrærande Omagann Solveigu Magnusdottur, a ecke ad koma Andakyls Hrepp, edur þess Hrepps Hreppstiorum innann Borgarfiardar Sysslu, til Skada edur præjudice i nockurn maata, enn Borgar Hrepps Hreppstiorar eiga, ef þeir vilia, ridia nefndre Solveigu af Borgar Hrepp, fyrst løglega ad leita henne framfæres hia hennar, af þeim i Processenum umgetnu vel efnugu Naaungum. I Procefs Kostnad betala Borgar Hrepps Hreppstiorar, sem fyrst þafa orsakad og byriad þennann Procefs, eirn fyrer alla og aller fyrer eirn, til Hreppstioranna i Andakyl 3 Rdr. Courant, sem eiga ad vera lokner innann 6. Vikna efter ad þesse Løgþijnges Domur er Hreppstiorunum i Borgar Hrepp løglega byrtur, under Execution efter Løgunum.

Num. V.

Þann 11ta Júlii ad Rettenum settum var ad forlage Hr. Stifts-Amtmanns THODALS upplesed efterfilgiande Document.

Und-

Under 8de. April indeværende Aar, har det Kongl. Rente-Kammer tilkiendegivet følgende *Hans Kongl. Majeſtets* allernaadigſte Reſolution, ſaa lydende:

Hans Majeſtet *vil med allernaadigſt Velbehag anſee, at Torv-Jord ſöges og anvendes til Brændſel over alt i Island, hvor den kand erholdes, og ikke för bleven brugt dertil, ligeſom det og tillades, at en paſſelig Belönning; en gang for alle, maae tilſiges enhver blandt Almuen ſammeſtædt, ſom opdager brugbart Torv, og förer den i Brug til Brændſel i Husholdningen, hvor den för dertil ikke har været brugt, ſaaleedes, at Giödning derved ſpares, hvilken Premie eller Belönning nærmere forſlaaes af vedkommende Syſſelmand, hvor over Stift-Amtmanden meddeeler ſin Eragtning, efter hvert Tilfældes Omſtændigheder.* Hvilken *Hans Majeſtets* allernaadigſte Reſolution herved til alle vedkommendes Efterretning og Opmuntring kundgiöres

Ligeleedes har *Hans Majeſtet* allernaadigſt bifaldet de af Vice Laugmand *Thorarenſen* giorte Forſlag, om Premier for Myrers Udtapning i Island, iſær neml.

(*a*) At der udloves 5. forſkiællige Premier ſaaleedes:

10 Rdr. til den ſom udgraver og i Henſigt til Græsvæxten forbedrer det ſtörſte Stykke Myr.

8 Rdr. for den, ſom maatte komme denne nærmeſt.

6 Rdr. for den der var der næſt efter.

4 Rdr. for den der efter, og

2 Rdr. for den mindſte.

Hvor af de 2. ſidſte beſtæmmes egentlig for dem, ſom udgrave og forbedre en Myr i Udmarken, men de 3. förſte alleene for dem, ſom forbedre og foröge deres Tune ved en Myrs Udtapning.

(*b*) At deſſe Premier ikke kunde æſkes förend efter 3 Aar

fra

fra Sommeren 1780 af at regne (det er at forstaae, om den da har været begyndt) siden Nötten af en Myrs Udtapning, formedelst Græsvæxtens Forbedring, vel ikke för kand komme til at vise sig.

(*c*) At der kand ventes uddeelte gratis nogle Stykker af de til desse Grövters Gravning brugelige Jærn Spader, som kunne tiene til Modell at giöre efter for dem af Indbyggerne, som kunne have Löst til dette Arbeide.

(*d*) At der i de indgivende Premie Æskninger og Attester om Myre Udtapningen meldes om:

1. Hvor stort det udtappede Stykke Myr er.
2. Hvor mange Alen Gröfter der baade rundt omkring, og paa samme, ere gravne.
3. At Vandet ved desse Gröfter er bortleedet af Myren, og at den alt saa er bleven tørrere end den för var.
4. At de Myrer som enten i eller tedt ved Tunet ere udtappede, tillige siden ere blevne giödede, hvortil för bör bruges Aske og Hestemóg, end Koemóg, allerhældst i Fórstningen, medens Mossen ikke er borte.
5. Hvor meget Græsvæxten paa den udtappede Myr fra det forrige er bleven forbedret, eller hvor meget den haver tiltaget. Den 25. Junii 1782

L. A. Thodal.

Num. VI.

Sama dag settest i Løgþinges-Rettenn Hr. Løgmadur B. Marcússon, mætte so Sýsslumadurenn Sr. G. Ketilsson, sem Actor uppá Gudbrandar Eirikssonar vegna, efter Hr. Løgmanns B. Marcússonar Ordre af 10. hujus sem upplesnar not. lit. A. Framlagde so Sýsslumadurenn G. Ketilsson eina Løgþinges-Rettar Stefnu af Dato 25ta Octobr. 1781. under Hende og Signete Hr. Løgmanns B. Marcússonar, hvar med Sýsslumadur Lydur Gudmundsson og Klaustur-

urhalldarenn Sigurdur Olafsson stefnest til ad forsvara þann af Klausturhalldara Sigurde affagda og af Gudbrande Erikssyne uppáklagada Herads Dóm af Dato 4. Septembr. 1781, á Kirkiubæar Klaustre i einne Utbyggingar Søk. Gísle Þorsteinsson stefnest og, sem Høfudpartur til ad forsvara sína Utbyggingu, sem Stefnann vídara medfærer upplesenn not. lit. B. Enn nú framlagde hañ Procesś og Dóm geingenn af Klausturhalldara Sigurde Olafssyne á Kirkiubæar Klaustre þann 18. Júnii og 4. Septembr. 1781. i hvørs Slútningu Gudbrandur Eriksson er dæmdur til ad burtflitia sig og allt sitt bú af hálflendu Jardarennar Geirlands; sem hann hefur ábúed, i næstu fardøgum, med vídara sem same Dómur innehelldur upplesenn not. lit. C. Avnguer af þeim stefndu Málsþortum mæta her fyrer Løgþinges-Rettenum, og eingenn af nálægum vita ad þeir sieu til Løgþingesens komner, er þvi þesse Søk utsett til þess 17da þessa Mánadar til vídara Afgiørelse.

Num. VII.

Sama dag var til Stadar i Løgþinges-Rettenum Hr. Vice-Løgmadur Thorarensson og liet efterspyria hvørt nockrer Málspartar úr Nordur og Vestur Løgdæmenu, sem Saker hefdu ad kiæra, villdu her mæta, og framgaf sig eingenn.

Num. VIII.

Þann 12ta Júlii settest i Løgþinges-Rettenn Hr. Løgmadur B. Marcússon mætte so Sýsslumadur Jón Eggertsson og framlagde eina Løgþinges-Rettar-Stefnu under Hende og Signete Hr. Løgmanns B. Marcússonar, hvarmed Sýsslumadur Jón Eggertsson stefnest til ad forsvara sinn Herads-Dóm geingeñ ad Leyrá þann 22. Júnii næstlidna i Tugthúss Søk Jóns Þorsteinssonar, sem og stefnest til ad framkoma med sitt Forsvar i Søkenne, sem Stefnann vídara útvíssar upplesenn not. Lit. A. Var so framlagdur Herads Procesś og Domur affagdur ad Leyrá i Leyrár Sveit þann 22. Júnii næstl. i hvørs Slútníngu Jón Þorsteinsson er dæmdur ad erfida i þvi Islendska Tugthúse i 6. Ar, sem hann vídar medfærer upplesenn not. lit. B. Sýsslumadur Jón Eggertsson uppástendur sins Dóms Confirmation. Jón Þorsteinsson er her til Stadar fyrer

Rett

Rettenum, enn uppá hanns vegna mæter Sýsslumadur Gudmundur Ketilsson sem Defensor efter Hr. Løgmanns Marcússonar Ordre af 11ta hujus sem upplesnar not. Lit. C. Sýsslumadur G. Ketilsson uppástendur, ad efter þvi ad siá er af Processenum, ad Jón Þorsteinsson hafe helldur forverrast enn forbetrast í sinne fyrre Tugthúss veru, syneft ecke Herads Dómsens Hensigt ad kuña ad nást vid hanns tvøfalldt lánga veru þar, hvar fyrer hann óskar ad tidenn mætte forkortast til eins edur i þad hædsta 3ia Ara, helldst þar Jón nú fyrer Rettenum lofar bót og betran. Vidara søgdust Partanner ei hafa ad framfæra under endelegann Dóm.

Num. IX.

Sama dag framlagde Sýsslumadur Jón Eggertsson Løgþíngs-Rettar Stefnu af dato 11ta hujus under Hende og Signete Hr. Løgmanns B. Marcússonar hvarmed Sýsslumadur Jón Eggertsson stefnest til ad forsvara sinn affagda Herads Dóm á Heines Þinge þann 2. Júlii næstlidna i Tugthúss Søk Gudrunar Narfadottur, er og so stefnest til ad framkoma med sitt Forsvar i þessu mále, sem Stefnann vidara med sier ber uppleseñ not. lit. A. Þar næst framlagde hann einn Herads Procéss og Dóm geingenn ad Heinese þann 2. Júlii næstlidna, i hvørs Slútníngu Gudrun Narfadotter er dæmd ad erfida i þvi Islendska Tugthúse næstu 3. Ar, med vidara sem same Procéss og Dómur innehelldur upplesenn not. lit. B. Uppá Gudrunar Narfadottur vegna mæter sem Defensor Sýsslumadur Gudmundur Ketilsson efter Hr. Løgmanns Marcússonar Ordre af 11ta hujus, sem upplesnar not. lit. C. Gudrun Narfadotter er her til stadar fyrer Rettenum, og segest mest af sinum únga alldre vera uppalenn hiá Jóne Þorvardssyne á Innstavoge, allt til þess 15da Ars, þá hún var confirmerud, hann hafe og tilboded Hreppstiórum Sveitarennar ad hallda hana framvæiges og útsvara nockru tillage til Hreppsens, ef hann mætte vera nidursetu frí, hvad Hreppstiórar ei hafe anteked, helldur teked sig þadann burt, hvar fyrer hún sídann hafe mátt fara mann frá manne, án þess ad fá neinar Skyldur edur neitt á sig, imislega medhøndlud nú i 4 Ar, hvort hennar udsigende Hr. Sýsslumadur Jón Eggertsson tilstendur. Sýsslumadur G. Ketilsson uppástendur ad

Gudrun

Gudrun frikienneſt frá Tugthúſs Erfide, i tillite, ad ei ſie tilreint vid hana efter Húsaga Forordningunne og ad hún hafe burttekenn vered frá Jóne Þorvardsſyne, hvar hún hafde gott upphellde. Sýsſlumadur Jón Eggertsſon uppáſtendur Herads Dómſens Confirmation. Vidara höfdu ei Málspartar ad framfæra under endelegann Logþinges Dóm.

Num. X.

Sama efter Middag var af Hr. Logmanne B. Marcúsſyne aſſagdar efterfilgiande Dómſlútningar. 1.) J Tugthúſs Sök Jóns Þorſteinsſonar.

Herads-Domur Sysſlumannſens Jóns Eggertsſonar afſagdur ad Leyrœ þann næſtlidna 22. Junii, hvarinne Jón Þorſteinsſon fyrer Lausgangarie og adra Oknitte dæmeſt til ad erfida i þvi Jslendſka Tugthwſe œ Arnarhole i næſtu 6. Ar, er af þeſſum Logþijnges-Rette confirmeradur.

2.) J Tugthúſs Sök Gudrunar Narfadottur.

Hreppſtiorar á Akraneſe hafa begert Þing og Rettargáng af Sýsſlumannenum Jone Eggertsſyne til ad fá unglingeinn Gudrunu Narfadottur 19. vetra gamla fyrer lete og ódygd dæmda i Tugthúſed á Arnarhóle, hvad Sýsſlumadurenn hefur og ſo efter þeim láted og dæmt hana þann 2ann þeſſa Júlii Mánadar á Heines Þinge til ad erfida i Tugthúſenu i næſtu 3 Ar, jafnvel þó eckert ſie i þeim, þar i geingnum Proceſs bevíſad, ad tilreint hafe af Hreppſtiorum vered, ad ſetia hana nidur i þá viſt, hvar henne med ſkickannlegre Stiórnſeme, fötum og fæde kynne borged vera, helldur ofurlyſer hún fyrer þeſſum Logþinges-Rette, hvad Sýsſlumadurenn Jon og ſo tilſtendur, ad hún 15 vetra gomul hafe af Hreppſtiorunum tekenn vered úr viſt frá ſkickannlegum Bónda Jone Þorvards ſyne, hvors uppaluingur hún til þeſs tíma vered hafde, af

 þeirre

þeirre ordsok, ad hann villde nockra Hugnun af hans utsvare til fátækra i Sveitenne, med henne sá meiga, Síðann hefur hún ad mestu á hrakníage vered i Sveitenne utann 1. Ar hiá **Petre Jonssyne** á Holme og annad hiá **Gudfinnu Gudlaugsdottur** á Reiner, hvar hún þo eingenn fot á sig feingid hafe utann eina lasna Skirtu hiá **Gudfinnu**, fyrre enn ad Hreppstiorar hafa giort þá anstalt, ad Sveitenn skaffade henne nockud af fatnade ádur enn hún, efter geingnum Dóme i Tugthúsed færdest. Hennar Procurator Sýsslumadur **Gudmundur Ketilsson** hefur her fyrer Rette uppástaded ad þesse Unglingur, ad so voxnu mále, ætte ecke i Tugthúsed ad dæmast, helldur i skickannlega vist setiast i hennar Sveit, sierdeiles hiá þeim Bónda sem hana uppfostrad hefde, og vel med hana hondslad, med vídara, sem hann, henne til forsvars fyrer þessum Logþinges-Rette framfært hefur. Hversvegna efter soddann fyrerfundnu Asigkomulage dæmest og álitast: **Sa Tugthwss-Domur sem Sysslumadur** Jón Eggertsson **þann 2. Julii næstl. a Heynes Þijnge geinged hefur yfer Unglingnum** Gudrunu Narfadottur, **er af þessum Logþijnges Rette fraafallenn og upphafenn, skal hwn þvi flitiast aftur til sinnar Sveitar, sem er a Akranese, og þar af Hreppstiorum nidursetiast i vist hiaa einhvorium skickannlegum Bonda, hvar henne sie reksamlega til vinnu hallded, efter hennar burdum, enn faae þar hiaa forsvarannlegann fatnad og fæde, samt sie vanenn til skickannlegrar breitne og Sidferdes, efter Hwsaga Forordningunne af 3ia Junii 1746. 11. Art.** Þennann Logþinges-Dóm lætur Sýsslumadurenn Jón Hreppstiorum á Akranese auglýsa, og tilhelldur þeim efter honum ad lifa.

Num. XI.

Þann

Þann 13. Júlii s. m. setteſt Hr. Løgmadurenn B. Marcúsſon i Løgþinges-Rettenn, og mætte ſó Sýsſlumadurenn i Rangarvalla Sýsſlu Sr. Jón Jónsſon og framlagde eina Løgþinges-Rettar Stefnu under Hende og Signete Hr. Løgmanns B. Marcúsſonar af 12ta hujus, hvarmed Velnefndur Sýsſlumann Jónsſon ſtefnest til ad forsvara ſinn og Meddómsmanna þann 29. Maij næſtlidna fyrer Herads-Rette ad Holte aſſagda Dóm i Þiófnadar Søk Arna Sigurdsſonar, ſem og ſtefneſt til ad framfæra ſitt Forsvar i þesſu Þiófnadar Mále, ſem ſama Stefna vídar medfærer uppleſen not. lit. A. Vídara framlagde Sýsſlumadurenn Jón Procesſ og Dóm i þesſare Søk geingenn ad Holte under Ejafiøllum þann 29. Maij næſtlidna, i hvørs Slútningu Delinqventen Arne Sigurdsſon er fyrer i annad ſinn begeingenn Smáþiófnad dæmdur ad kagſtrikiaſt og erfida i því Jslendſka Tugthúſe i 2. Ar, med vídara ſem ſame Procesſ og Dómur medfærer uppleſenn not. lit. B. Sýsſlumadur Jón mæter uppá ſin og Meddómsmanna vegna, Delinqventen er og ſo hier nálægur áſamt hanns tilſkickadur Talsmadur Sýsſlumadur Gudmundur Ketilsſon, og medkenner Delinqventen þad allt ſatt ad vera, ſem i Procesſen er innfært um hanns Þiófnad, enn ſeger þar hiá ad Húngur og Hallære haſe ſig þar til dreiged. Sýsſlumadur Jón uppáſteudur ſins og Meddómsmanna Dóms Confirmation, declarerar þad hiá orſøkena, hvarfyrer hann haſe ei dæmt Delinqventen til ad erfida leingur i Tugthúſenu enn 2. Ar, neſnelega ad hann (Sýsſlumadurenn) haſe álited, ad Húngur og vidvarande Hallære haſe Delinqventen til þesſa Þiófnadar dreiged; Sídann haſe Delinqventen vered á Sýsſlumannſens Heimile, og Sýsſlumadurenn i egen Perſonu erfared, ad Arne aldeiles ecke af Náttúru er hneigdur til Þiófnadar, þar hann haſe rigtuglega til ſkila halldед øllu ſem fyrer ſier funded haſe ætu og bætu, og jaſnvel Smámunum i Jørdu fundnum. Sýsſlumadur Gudmundur Ketilsſon ſem Delinqventens Svaramadur uppáſteudur ad af Procesſenum ſie auðſiáannlegt, þesſe Þiófnadur ſie ſkedur i ſtærſtu lífsnaudſýn og þar fyrer uppáſteudur, ad Arne mætte aldeiles frikiennaſt fyrer øllu Straffe i Følge Jónsbókar Þiófabálks 1. Cap. hvar þesſe tilfallne Caſus ſie útþrickelega cencureradur item N. L. 6. B. 17. Cap. 27. Art. Vídara ſøgduſt Málspartar ei

hafa

hafa ad framfara under endelegann Dóm, sem sama dag var af Hr. Løgmanns B. Marcússyne afsagdur soleides:

Þad er vilinglega medgeinged af Delinqventenum Arna Sigurdssyne, so vel fyrer Herads sem þessum Logþinges-Rette, ad hann á næstlidnu Hauste 1781. hafe stoled eirnre á úr Saudfe Bóndans Olafs Arnasonar á Berianese og hana skored, enn ádurenn hún var sodenn, fannst Kroppurenn, Ullenn og Skinned af henne á Ystabæle, hvar Delinqventen hafde sitt adsetur, hvoria á hann sagde þá, ad Gudmundur Isleiksson á Stórumork, hefde selt sier. Eirnenn hefur nefndur Delinqvent tilstaded ad hann skommu fyrer Veturnætur 1781 hafe leinelega teked 1. Húdarhest fyrer ofann Minneborg, hvorn Jon Sigurdsson hefur sier med Ede helgad; þennann Hest hefur Delinqventen Arne selt Jone nockrum Nicolaussyne fyrer 17. merkur Mørs, nockud af Kiøte og Vadmálspeisu brúkada. Ared 1778. hefur þesse same Arne dæmdur vered á Stórolfshvole fyrer Stulld á eirnre á, ásamt Jone Sigurdssyne, hvar fyrer þeir voru þá dæmder ad útstanda Refsing i Fángelse og betala Igields og Tvigieldsbætur, so sem fyrer ringe tyverie i fyrsta sinne. Nú framkemur fyrer þennann Rett so vel af Sýsslumannsens Jons Jonssonar siálfs sem Delinqventens Talsmanns Sýsslumanns G. Ketilssonar álfu sú afsokun fyrer þennann Delinqvent, ad þad hann nú stoled hafe, sie sked i Húngurs neid, þar hann sokum yfergángande stórs biargrædesleises i hanns Sveit hafe hvorge kunnad vist edur biorg ad fá, jafnvel þott hann ansiedsur sie fyrer gódann Erfidara, þægann og Meinlausann i Umgeingne, hvorn Vitnesburd Sýsslumadurenn Jon honum og so fyrer þessum Logþinges-Rette gefed hefur sidann til hanns Heimiles kom i Vetur; Jon Nicolausson sem keifte þann stolna Hest af Delinqventenum vitnar og so, ad hann þá

hafe

hafe bæde klædlaus og húngradur vered. Þvi, ad ollu þessu mále med þess Kringumstædum, Delinqventenum til vægdar, vel yfervegudu dæmest og álíktast: Hierads-Domur Sysslumannsens Jóns Jónssonar afsagdur a Holts Herads Þijnge þañ 20. Maii næstlideñ, hvariñe *Delinqventen* Arne Sigurdsson, fyrer Smaþiofnad i annad sinn, er dæmdur ad kagstrikiast og erfida i þvi Islendska Tugthuse i næstu 2 Ar, er af þessum Logþijnges-Rette stadfestur og confirmeradur.

Num. XII.

Þann 15. Júlii s. m. settest i Logrettu Hr. Vice-Logmann Thorarensson, mætte so Sysslumadur Jón Eggertsson sem Actor efter Hr. Logmanns B. Marcússonar Ordre af 13da hujus sem upplesnar not. lit. A. Framlagde hann so sina Logþinges-Rettar Stefnu af 13. hujus under Hende Hr. Vice-Logmanns Thorarenssonar i Tugthúss Sok Sigridar Jónsdóttur af Isafiardar Sýsslu, sem stefnest til ad forsvara sitt begeinged 5ta Frillulífesbrot og þar fyrer Dóm lida, so stefnest og Sysslumadur Sr. Jón Arnórsson og hanns 8. Meddómsmenn, ad forsvara sinn og þeirra yfer nefndre Sigride afsagda Herads-Dóm þann 21. Maii næstlidna, sem Stefnann vidar útvísar upplesenn not. lit. B. Delinqventinden er her til Stadar i Rettenum ásamt mæter hennar beskickadur Defensor Sysslumadurenn Sigurdur Sigurdsson, var so framlagdur Process og Dómur i þessu mále, afsagdur þann 21. Maii ad Reykiarfyrde, i hvors Slútníngu Sigridur Jónsdótter er, fyrer 5ta Frillulífesbrot dæmd til ad erfida i þvi Islendska Tugthúse sina Lífstid, sem same Dómur vidar med sier ber upplesenn not. lit. C. Actor uppástendur ad Delinqventinden dæmest i þad Danska Tugthús efter Forordníngunne af 3. Júnii 1746. Defensor meinar og uppástendur ad Delinqventinden, jafnvel þo i Herads-Processenum sie álitenn fyrer ad hafa med fullu Ráde og Forstande játad þesse af henne drigd 5 Frillulífesbrot, meige samt nockur vægd siást i tillite til hennar Einfelldne, sem siáanleg

ste af Processenum þar af ad hún seige sig ad hafa meint, ad hennar seinaste Barnsfader Gudmundur Gudmundsson munde hana til Egta taka, jafnvel þó hún þar hiá hafe játad, ad hann hvørke fyrr nie sidar hafe lofad sier þvi. Herads Dómarenn Sýsslumadur Jón Arnórsson uppástendur sinn Dóm Confirmeradann og framleggur þar hiá einn af hønum affagdann Dóm þann 30. Martii 1781. um Delinqventindens 4da Frillulífisbrot sem upplesenn not. lit. D. Enn nú framlagde Sýsslumadur Arnórsson Attest Prófastsens Sira Gudløgs Sveins sonar dat. 8, hujus, hvar af siest, ad hún fyrer sitt 4da Frillulífesbrot hefur rímt Isafiardar Sýsslu, enn þángad sidann i 5ta sinne bliett, aftur flutt, med vidøra sem þad medfører uppleſed not. lit. E. Delinqventinden játar þad satt vera, sem Heradsprocessen um hennar tvø sídustu Frillulífesbrot anfører. Sýsslumadur Arnórsson uppástendur til sídst þvi helldur sinn Dóm Confirmeradann, sem þesse Sigridur bæde til ute- og inne-verka sie miked dugleg og kunne þvi, þvi Islendska Tugthúse ad brúkast til Nota. Vídara høfdu ei Partanner af framfæra under endelegann Løgþinges-Dom, sem af Hr. Vice-Løgmanne S. Thórarenssyne var sama dag affagdur soleides.

Þo Forordningen af 3ia Júnii 1746. um Hiónabands-Saker og Lauslæte m. v. hier i Landed inngefenn, i þeim 10. Art. seige, ad þeir sem i 5ta sinn fremie Frillulífe, skule vægdarlaust dæmast og sendast til Tugthússens i þeim Kongl. Residents Stad Kaupenhøfn, þá verdur þesse Postur i nefndre Forordning, vid þad her i Lande sidann innrettada Tugthús, fyrer so vidt ad ansiár, fyrer upphafenn, sem soddann Personur þar efter eiga ad dæmast i þetta, og ecke hitt Tugthús, hvad og enn frekar avglyser sú fyrer Danmork utgefna allranádugasta Forordníng af 19. Martii 1751. og sú fyrer Noreg um sama Efne af 26. April 1755. sem seigia, ad Kvenn-Persónur fyrer 3ia Frillulífesbrot skule dæmast i næsta Tugthús i 6. til 8. Ar, efter Kringumstædum; Þar er alt so eingenn Efe um, ad sú her fyrer Løgþinges-Rettenn innstefnda **Sigridur Jonsdottur** úr Isafiardar Sýsslu-

Sýsslu, sem opennber ordenn ad 5ta Frillulífesbrote, hvört hún bæde siálf medkenner, og hennar Prestes-Sedell fyrer þessum Rette framlagdur stadfester, so vel sem og sá Dómur sem Sýsslumadur **Jon Arnorsson** hefur framlagt, vid hvorn nefnd **Sigridur** fyrer sitt 4da brot er dæmd úr Vestfyrdínga Fiórdúnge, rettelega af Velnefndum Sýsslumanne er dæmd i þad Islendska Tugthús; Enn hvort hún á ad dæmast þángad uppá Lifstíd, er eitt annad Spursmál. Sú hier i upphafe áminnsta Forordning af 3. Június 1746 seiger ecke urþrickelega ad jafnvel Karlmanns Persónur skule fyrer 5ta Frillulífesbrot uppá Lífstíd dæmast i Tugthúsed, og þo syner bæde N. L. 6. 13. 9. og líka so nockrar Forordningar, ad Løgenn fyrer þess slags brot taka hardara á Karlmanns- enn Kvenn-Persónum. Þad her i Landed seinast innkomna Rescript af 9. Martii 1775. synest þar ad auke ad bera þad med sier, ad eingenn uppá Lífstíd skule dæmast i þad Islendska Tugthús, líka sem og ratio politica eins Tugthúss rædur þar frá. I tillite til þessa, og líka so þeirrar fyrer Noreg utgefnu Forordningar af 26. April 1755. dæmest þvi fyrer rett: *Delinqventinden* Sigridur Jónsdotter **a fyrer sitt Fimta sinn framed Frillulifesbrot, ad erfida i þvi Islendska Tugthwse i 8 Ar;** og soleides er sá af Sýsslumannenum **Jone Arnorssyne** ad Reykiafyrde þann 21. Maii sidstlidna affsagde Herads-Domur yfer nefndre **Sigride** af þessum Rette mitigeradur.

Num. XIII.

Sama dag settest i Løgþinges-Rettenn Hr. Løgmadur B. Marcússon og framkom so Klavsturhalldarenn Sigurdur Olafsson til ad svara til þeirrar Stefnu sem her vid Løgþinges-Rettenn var anhængig giørd þann 11. hujus og sinst her ad framann anfærd under Num. 6. Sýsslumadurenn G. Ketilsson sem bestickadur

dur Actor uppá Gudbrands Erikssonar vegna lætur innfæra, ad þad Feiltagelse i Dato Stefnunnar, sem Hr. Løgmadur Marcússon lagfærde i Rettenum þann 11ta hujus laterar i einu Pennafeile i þeirre annare her fyrer Rettenn framløgdu Dómslútning i Søkenne under Hr. Klausturhalldara Sigurdar Olafssonar Hende og Signete. Klausturhalldarenn Sigurdur framlagde skriflega Begiering under Dags Dato ad Vitnaleidslu Acten af 24. og 28. Maii teken af Sýslumanne Lýd Gudmundssyne Søkenne vidkomande, verde upplesenn, hvør Begiering upplesenn not. lit. D. Enn Sýslumadur G. Ketilsson Consenterar ad nefndur Vitnaleidslu Act meige filgia Processenum, med þvi móte ad hann ecke antakest fyrer Bevís uppá undanngangande Dóm; var so same Vitnaleidslu Act uppáskrifadur og not. lit. E. Sýslumadur Ketilsson framlagde 3. Attest edur Vitnesburdar Sedla; þann fyrsta under Nafne Sýslumanns Lýds dat. 17. Novembr. 1768. annann under Nafne Klausturhalldarans Sigurdar Olafssonar af 24. Novembr. 1768 og þann þridia under Nafne Profastsens Sira Jóns Steingrímssonar af 23. Júnii næstlidna, øll þesse Attest eru um Gudbrands Erikssonar skickannlegt líf og lifnod, under sínum vissum Numeris upplesenn og uppáskrifud. Þvi næst var framløgd vidimerud Copia af Gudbrands Erikssonar Memorial til Hr. Amtmanns Stephanssonar dat. 24. Septembr. 1781. not. lit. F. Þar med fylgde Copia af Hr. Amtmanns Stephanssonar Resolution uppá nefndann Memorial, dat. 16. Octobr. 1781. not. lit. G. Vídara var produceradur einn Vitnaleidslu Act af 27. Júnii næstlidna tekenn af Sýslumanne Lýd Gudmundssyne, sem uppáskrifadur not. lit. H. Actor framleggur Innlegg under Nafne Gudbrands Erikssonar af 26. Júnii næstl. hvarinne hann begerer Klausturhalldaranns Sigurdar Olafssonar Dóm af 4da Septembr. 1781. upphafenn med vídara sem þad medfærer uppleséd not. lit. I. Enn nú framlagde Sýslumadur G. Ketilsson Innlegg af 14da hujus under sínu Nafne vidvikiande Gudbrands mædu og Omkostninger sem Gísle Þorsteinsson hafe hønum orsakad med vídara sem þad medfærer uppleséd not. lit. K. Innleggenu fylger Kostnadar Reikníngur uppá 10. Rdr. Specie under Gudbrands Erikssonar Nafne af Dags Dato upplesenn not. lit. L. Noch framlagde hann þriár qvitteringar

Gudbran=

Gudbrande gefnar under Nafne Gísla Þorsteinssonar fyrer afgialld hálfrar Jardarennar Geirlands, Sú fyrsta af 21. Septem. 1780. önnur af 24. Septembr. 1781. og sú þridia af 15. Júnii 1782. under sínum Num. upplesnar og uppáskrifadar. Klausturhalldarenn Sigurdur Olafsson framlagde Innlegg af Dags Dato under sínu Nafne, sem er hanns Paastand og Irettesættelse mót Gudbrande, samt forsvar hanns afsagda Herads-Dóme med vídara sem þad medfærer uppleséd not. lit. M. Enn nú framlagde hann Innlegg under Nafne Gísla Þorsteinssonar af 28. Júnii næstlidna, hvarinne hann uppástendur ad Gudbrandur dæmest frá Abud Geirlands med vídara sem þad med sier ber uppleseð not. lit. N. Sýsslumadur G. Ketilsson uppástendur ad Klausturhalldarenn Sigurdur Olafsson ansiáest tilbærelega fyrer sitt Innlegg efter Lögunum allt hvad ecke finnst grundad á Hierads Acterne af 18. Júnii og 4 Septembr. næstl. ár. Vídara søgdust Partanner ei hafa ad framfæra i Sókn edur Vörn under endelegann Lögþinges Dóm.

Num. XIV.

Þann 17da Júlii s. m. settest í Rettenn Hr. Vice-Lögmadur S. Thorarensson mætte so Sýsslumadur Jón Eggertsson sem Actor mót Delinqventen Hannese Grimssyne efter Hr. Lögmanns B. Marcússonar Ordre af 16. hujus sem upplesnar not. lit. A. Framlagde so Actor eina Lögþinges-Rettar Stefnu under Hende og Signete Hr. Vice-Lögmanns Thorarenssonar af Dato 16. hujus, hvar med stefnest Delinqventen Hannes Grimsson til ad forsvara sína Þiófnadarsök, samt áheira og lída endelegann Dóm; So stefnest og Sýsslumadurenn i Snæfells Sýslu Sr. Jón Arnórsson og hanns 8. Meddómsmenn, þeirra yfer nefndum Delinqvent geingenn Herads-Dóm ad forsvara, sem Stefnann vídar útvísar upplesenn not. lit. B. Enn nú framlagde hann Proces og Dóm i þessare Sök afsagdann ad Sydre Gordum þann 2. Decembr. 1780. af Sýsslumanne Jóne Arnórssyne, i hvörs Slútníngu Delinqventen Hannes Grimsson er dæmdur fyrer medkiendann Þiófnad á 20. Rdr. Croner ad betala af þeim óframlögdu Peníngum i Igiæld 7 Rdr. 2. Mk. 2 Sk. og Tvigiæld 40. Rdr. Croner samt ad kagstrikiast og erfida i Járnum i þvi Islendska Tugthúse i 20 Ar, med

med vídara sem same Proces og Dómur medsærer, upplesenn not. lit. E. Actor uppástendur ad Delinqventen verde dæmdur i Kaupenhafnar Schlaverie. Sýsslumadur Jón Arnórsson framlagde Innlegg af Dags Dato, hvar hann ansærer ad Delinqventen hafe i Kaupstaduum druckenn stoled þessum Peningum efter hanns ísýsingu med vídar sem Innlegged med sier ber uppleseð not. lit. D. Delinqventen er her til Stadar fyrer Rettenum, enn hanns beordret Defensor Sýsslumadur Sr. Jón Jónsson framlagde Innlegg af Dags Dato, hvar inne hann uppástendur, ad Herads Dómurenn verde formildadur i henseende til hans Dryckiuskapar og Raserie, og hann einasta dæmest til þess Islendska Tugthúss i 8 Ar med vídara sem sama Innlegg medsærer uppleseð not. lit. E. Vídara. sogdust Málspartanner ecke hafa ad framsæra under endelegann Logþinges-Dóm, sem sama dag var af Hr. Vice-Logmanne S. Thorarenssyne afsagdur soleides:

Forordningen af 21. Maii 1751. sem inngefenn er her i Landed og publicerud i Alþíngesbókenne af 1752. uppáleggur ollum Dómurum útþryckelega og alvarlega, ad þar ecke i Delinqvent Sokum, sem áhræra Delinqventanna Líf, Æru og Velferd, meige efter þeirra siálfra eigenn Medkienningu strax affeigiast Domur yfer þeim, helldur skule fyrst þeirra Alldur m. v. upplýsast og bevísast; oll moguleg vitne og bevís um Giorningenn og hanns Krinaumstædur færast og útvegast, til þar efter ad fastsetia hanns Grader og Stærd, og þar ad auke allra þeirra Persóna Forklaring og vitne i Sokenne naudsýnlega afleggiast, sem Delinqventen i sinne medkrenningu angefur og nefner, sem þá er kunna ad hafa nockra vitund um hana, og þad jafnvel þo þær uppehallde sier under einnre annare Jurisdiction, og medan nockra af þessum Upplýsingum vantar, seiger Forordningenn, ad engen Dómur meige i nockrum soddann Delinqvent Sokum affeigiast; Enn finnest þær vid Yfer-Rettena ad vanta, skule soddann Sokum til frekare Ransoknar heimvísast. Nú sést i þeim ad Sydre Gordum i Snæfells Sýsslu d. 2. Decembr. 1780. yfer Þiofs Delinqventenum Hannese Grímssyne geingna Procesß og Dóm

Dóm: 1mo. Ad hanns Alldur er ecke upplystur. 2do Ad ad-skiliannlegra, edur nockra þeirra Underretting og Vitnesburdur ecke er utvegadur, sem Delinqventen hefur medkient sig ad hafa handlad vid, og feinged nockra af þeim af honum stolnu Peníngum; Sier i lage eru þad þesser Jon Jonsson á Laxholte og Jon Hallidason á Homluholti, hvorium bádum til samanns Delinqventen hefur angefed sig ad hafa feinged 4 Rdr. 2 Mk. enn sieſt þo ei af Processenum, hvort þesser Peningar, eins og nockrer af hinum stolnu, eru tilbaka leverader hvad þo hefde átt ad upplýsast i tillite til þeirra idæmdu Igiældsbóta. 3tio Eru þeirra tveggia manna Vitnesburdur, Sigurdar Oddssonar og Natanaels Helgasonar, sem i Processen eru innfærder, um þad, ad Delinqventen hafe handlad vid þá, og feinged þeim nockra af þeim af honum stolnu Peningum, ecke med Eyde stadfester, hvad þeir þo efter N. L. 1. 13. 8. hefde átt ad vera, og þad þvi helldur i þessare Delinqvent Sok, sem hún ad færdum og med Eyde stadfestum ollum þeim bevísingum, sem ádurnefnd allranádugasta Forordning uppábýdur, líklega ecke gylder um neitt minna, enn Delinqventens Æfelángt Erfide i Kaupennhavnar Schlaverie; Og endelega 4to hefur Underdómarenn Sysslumadur Jon Arnorsson, nú fyrst i sínu Innlegge til þessa Logþinges-Rettar, angiefed, ad Delinqventen fyrer Hierrads Þíngs Rettenum hafe lyst þvi, ad hann hafe vered druckenn, þegar hann stal Peningunum i Kaupstadnum, enn þar um finnst i Herads Processenum ecke eitt Ord, jafnvel þo þad naudsynlega efter nefndre Forordning og so hefde þurft ad upplýsast. Vegna þessa ádurgreinds kann þesse Delinqvent Sok i þetta sinn her ecke endelega ad uppákiennast, helldur dæmest i henne fyrer riett: Sokenn heimvísast til nyrrar og frekare upplysingar og Ransaks af Sysslumanne Jóne Arnórssyne i Snæfells Sysslu, efter Forordningunne af 21. Maii

D 2 1751.

1751. enn ad medann tilkemur Velnefndum Sysslumanne, ad láta *Delinqventen* Hannes Grimsson forsvarannlega vakta.

Num. XV.

Sama dag kom fyrer Rettenn Sýsslumadurenn i Snæfells Sýsslu Sr. Jón Arnórsson og framlagde Hr. Lögmanns Biörns Marcússonar Ordre af 15da hujus, til ad agera uppá Prestsens Sira Jóns Thorgrímssonar vegna eina Sök, rísande utaf Hvalreka, þær upplesnar not. lit. A. Þar næst framlagde hann eina Lö.þinges-Rettar Stefnu af 28. Augusti 1781. under Hende og Signete Hr. Lögmanns Sveins Sölvasonar, hvarmed stefnest Sýsslumadurenn i Nordur Sýsslu Wigfús Jónsson og hanns Meddómsmenn til ad forsvara geingeñ Dóm ad Lióssavatne þann 21. og 22. Maii 1781. áhrærande Reka-Rettugheit Haals Kirkiu i Nattfaravíkum. Einnenn stefnest Proprietarius Lióssavatns Mr. Sigurdur Oddsson ad forsvara sína Action og Procedeur i Herade, med vídara sem sama Lögþinges Stefna utvísar, upplesenn not. lit. B. Stefnann er efter hennar uppáskrift, vidkomendum avglýst, enn þar þeir somu nú ecke innfunndu Sig vid Rettenn, vard i þessare Sök eckert vídara fyrerteked, helldur utsetst hún til þess 20. hujus ef má ske þeir innstefndu edur nockur þeirra vegna til þess tíma kynnu her ad mæta.

Num. XVI.

Þann 18. Július afsagde Hr. Lögmadur B. Marcússon efterfilgiande Dómslútning i Utbyggingar Sök Gudbrands Erikssonar á Geirlande.

Asigkomulag þessarar Utbyggingar Sakar fyrerfinnst ad vera soleides: Forpagtare til þeirra so kolludu tveggia Kirkiubæar Klausturs Jarda Geirlands og Horgsdals og búande á hálfre Jordenne Geirlande **Gisle Þorsteinsson** hefur þann 30. Septem. 1780. utbygt sínum Sambýlesmanne á hinum parte Geirlands **Gudbrande Eirikssyne**, þeirrar orsakar vegna, ad hañ sókum fiolskyldu og Omaga fiollda þyrfte navdsynlega siálfur allrar Jard-

Jardarennar vid under sitt eged bú ad taka, hvad hann med Þíngvitne ádur teknu þann 21. Septembr. sama ár fyrer Rette á Kirkiubæar Klaustre hefur bevísa viliad; Þann sama dag hefur Gísle tyrerspurt sig skriflega hiá Sýsslumanne Lyd Gudmundssyne, ádur enn hann bygde Gudbrande ut, hvort sier ei være óhætt nefndum Gudbrande ádurtaldra orsaka vegna, utaf Jordenne Geirlande ad byggia, hvad Sýsslumadurenn skriflega aldeiles samþyckt hefur, og þad án þess, ad Gísle ansiáest skylldugur ad skaffa honum adra Jord aftur. Þegar nú Gudbrandur ecke villde antaka edur hlýda þessare Gísla Utbyggingu, og ecke þyggia þá Abýles-Jord, er hann tilbaud honum, bæde under eins og hann bygde honum ut, og sídan þann 3ia Aprilis 1781. hefur Gísle innstefnt Gudbrande fyrer Rett, sem halldenn var á Kirkiubæar Klaustre þann 18. Júnii 1781. so vel til ad heira á Vitne, um Heibiargarleise hanns á næstlidnu vore, sem og ad dæmast til hanns Utbyggingu efter ad lifa; Þesse vitne hafa vitnad um Heiskort Gísla fyrer 6. Kyr, er hann hallded hafe, ad þeir hafe heirt hann hafe þo feinged Heiskap annarstadar frá, og ad hann hafe uppunned þær veniulegu Slægiur, sem hanns Abýlesparte á ½ Geirlande tilheire. Gudbrandur Eiríksson þar á móte hefur i sama sinn begert opsættelse i Søkenne til ad innstefna þeim Vitnum, er hann villde færa til þess ad Gísle ecke nytt slægur sinnar Abýles Jardar, sem byriade á næstlidnu Haustе, helldur láted miked af þeim utaf deya, med vídara, hvørs vegna Søkenn var utsett til þess 4da Sept. næst efter, þá Vitne afheird voru af beggia Partanna Alfu, hvor þo eckert efterrettannlegt vitna i Søkenne á hvoruga Sídu, utann ad Hagar sieu noger á Geirlande, enn um Slægur vite þeir ecke. Imidlertid hefur Gudbrandur tilboded Gísla skriflega nefnl. þann 8da og 13. Augusti Þridiúng af þeirre Hálflendu Jardarennar, sem

hann á byr, hvad Gisle hefur ecke þiggia viliad, helldur uppáſtaded, ad hann være frá Jordenne dæmdur, hvorn Dóm Klauſturhalldarenn Sigurdur Olafsſon og ſo affagde þañ 4da September. 1781. hvar inne Gudbrandur er dæmdur ſkyldugur ad burtflitia ſig og allt ſitt bú af Geirlands hálflendu i næſtu Fardogum og betala i Málskoſtnad til Giſla 1 Rdr. Croner. Hier fyrer utann eru nú framlagder fyrer Logþinges-Rettenn 2. Vitnaleidſlu Actar, ſá eine af 24. og 28. Maii næſtlidens á Kirkiubæar Klauſtre og Leidvelle, hvar Klauſturhalldare Sigurdur Olafsſon hefur innſtefnt Vitnum fyrer Rett Sýsſlumannſens Lyds Gudmundsſonar til ad vitna um Abud Gudbrands á Geirlande og hvornenn hann hafe Jordena ſeted og ſtaded i Logſkilum i þau 25 Ar, ſem hann hafe þar búed, hvers vitne falled hafa Gudbrande lángt helldur móte, enn med i þvi, ad hann hafe Jordena i nockru forbetrad, hvad Prófaſturenn Sira Paull Sigurdsſon, ſem honum ádur hafde af Jordenne utbygt, med ſinu Atteſte ſtadfeſt hefur; Med þeim odrum Þings Act hefur Gudbrandur Siálfur innſtefnt vitnum fyrer Rett Sýsſlumañſens Lyds ſem halldenn var ad Kirkiubæar Klauſtre þann 27. Júnii næſtlidna um ſama Efne, hvor honum ecke helldur neitt til gagns um hanns loglega Jardar Abúd, enn ſidur um nockra forbetrun vitnad hafa, hvar vid Gudbrandar hefur og Siálfur kannaſt, med þvi ad bióda loglegar bætur fyrer hvad hellſt áhreſte ſinn Setu og Abud á ſinne Abýles Jord Geirlande. Þar fyrer ad ollu þeſſu mále med þeſs Kringumſtædum á bádar Sidur vel yfervegudu, dæmeſt og álitaſt: Gisla Þorſteinsſyne byriar ad paſſa uppa ſo ſem Forpagtara þeirra Kongl. Majſts. Jarda, er honum forlienadar eru, ad þeim af Leigulidunum, ſie ecke einaſta hallded i forſvaranlegu Stande, helldur og ſo forbetradar, bæde til

Hwſa,

Hwsa, Twns og Garda, efter Forordningunne af 8. Maii 1591. og fleirum utgesnum um sama Efne; Gudbrandur Eriksson hefur ecke bevijsa getad, ad hann i þav 25. Ar, sem hann hefur a Jordenne bwed, hafe i neinu hana forbetrad, hvorke ad Hwsinn nie odru navdsynlegu; Þad er og so uppaastaded af Forpagtaranum, ad hann sialfur þurfte Jardarennar allra vid under sitt eiged bw, vegna fiölskylldu og margra Omaga, er hann navdsynlega þurfe ad halda; Þvi byriar Gudbrande og hiermed tildæmest i næstu Fardogum 1783. med alt bw sitt fra Geirlande, efter tilsogn Forpagtarans, burt ad vikia; Enn þar a mote, uppa þad hann ecke Hwsvild verde, skal honum af Forpagtaranum i tijma Jardnæde aftur anskaffast, soddann sem 2. ointeresserader Dannemenn af Sysslumanne Lyd utnefnder, ansiaa fyrer hann vel antakande, efter hanns Astande; Enn vilie hann ecke þiggia þetta edur antaka, þa siaae hann sier sialfur ut um Jardnæde hvar og hvornenn honum þocknast, enn slitie þo eingu ad sijdur burtu fra Geirlande efter adursögdu. Er so Klausturhalldarans Sigurdar Olafssonar Hierads-Dómur af 4da Septembr. 1781. hier med eindeil confirmeradur og eindeil modereradur. Procefs Kostnadur er upphafenn á allar Sidur, þar Gudbrandur væntannlega i fáfræde hefur þóckst sækia efter riettu Máli, þar hann hafde i so lánga tíma á Jordeñe búed.

Num. XVII.

Sama dag mætte i Lögþinges-Rettenum Sysslumadurenn i Westmannaeyum Sigurdur Sigurdsson og framlagde sin skrifleg Forsöll, ad mæta her i Lögþing-

es-Rettenum næstlided Ar, efter hønum avglÿstre Løgdagsleggingu, sem er vid Rettenn anhængig giørd og finnst her ad framann mentionerud under Num. 3. Sÿsslumadur Sigurdur mæter her nú uppá egen og Einars Jónssonar, Jóns Jónssonar og Jóns Oddssonar vegna efter hafande Fullmagt dat. 30. Júnii næstlidne, uppleseun not. lit. C. Þvi næst framlagde hann Protest ad svara til þessarar Sakar, þar hennar Adila Einare Jónssyne sie Løgþinges-Stefnann ecke løglega byrt, med vidara sem þad medfærer uppleſed not. Lit. D. Hospitals Halldarenn Mr. Paull Jónsson uppástendur ad Søkenn meige ntageraſt og endelega uppádæmaſt. Sÿsslumadur Sigurdur framlagde Innlegg under sinu Nafne af Dags Dato vidvíkiande þvi hvar Omagenn Ragnhilldur Jónsdótter dvaleſt hefur á hennar Ungdóms Arum og ſídann med vídara ſem þad medfærer uppleſed not. lit. E. Annad Innlegg framlagde hann under ſínu Nafne af Dags Dato, hvar inne hann uppáſtendur Hierads-Dómſens Confirmation med vídara ſem þad medfærer uppleſed not. lit. F. Mr. Paull Jónsson framlagde Innlegg af 24. Júnii næstlidna under ſínu og Olafs Olafssonar Nøfnum hvar þeir uppáſtanda ad Herads-Dómur, Sÿsslumannſens Sigurdar verde upphafenn, med vídara ſem þad medfærer uppleſed not. lit. G. Sÿsslumadur Sigurdur framfærer þad hann hafe heirt, ad Omagenn Ragnhilldur Jónsdotter mune eiga nákomna Náúnga ſo vel i Rángárvalla ſem Skaftafells Sÿsslum; Vídara ſøgduſt ei Partanner hafa ad framfæra i Sókn edur Vørn under endelegann Løgþinges Dóm.

Num. XVIII.

Þann 20. Júlii var af Hr. Løgmanne Marcússyne affagdur efterfilgiande Dómur i næst undangángande Søk.

Þad er tilſtaded i þeim Proceſs ſem gieck á Hvítinga Þíngſtad i Weſtmanneyum þann 27. Júnnii 1780. ad Omagenn **Ragnhilldur Jynsdotter** ſie fædd og borenn i Weſtmanneyum og þar uppfædſt 3 a 4. miſſere, hvar efter hún med Forelldrum ſínum hafe þadan á Land fared, og ſídann dvaled i Rángárvalla og Skaftafells Sÿsslum, inn til þeſs hún hafe

22. Ára gømul aftur til Westmanneya komed. Enn þad er ecke bevísad utann med framburde **Ragnhilldar** siálfrar, hvar edur hvørnenn hún i greindum Sýsslum uppalest og dvaled hefur um greindann tíma, einasta sýnest líklegt efter Søgn hennar, ad hún hafe af frændfólke sínu af Medavmkvan, til upphelldes tekenn vered, hvad ecke kunne henne nockra Sveitar tiltølu ad helga. Þad er ecke helldur eftirspurt, enn sídur bevísad, ad hún eige nú nockra þá Náúnga, sem hún kunne eiga framfæres von ad í þeim Sveitum, hvar Sýsslumadurenn **Sigurdur Sigurdsson** nú fyrst fyrer þessum Løgþinges-Rette, þo i tilgátum fram-bored hefur, einn hvørke getad upplýst i nockru, hvørsu nærskylldir henne þeir sieu, og ecke helldur hvørnenn þeirra Efnum edur Ásigkomulage munde háttad vera. Þvi ad þessu Omaga Mále med þess Kringumstædum vel yfervegudu dæmest og álýktast. **Omagenn** Ragnhildur Jónsdotter, **sem besse Søk afris, á ad vera og hafa sitt Framfære af Westmanneya Fátækra Tiundum, edur ef hún Holdsveik er, af þar fallande Hospitals Hlutum, so sem hún er þar fædd og uppfædd til þess hún var 3ia edur 4ra Missera gømul, hvar Forelldrar hennar høfdu og so þá hún fæddest, Búfaster vered, og Syster hennar egtagift enn nú búsitiande; þar i mot á hún eckert Sveitar Tilkall i Rangarvalla- eda Skaptafells-Sysslum, fyrer þad, þo hún i hennar Ungdome hafe þar dvaled hiá hennar Náúngum; Er þvi Heradsdomur Sysslumannsins** Sigurdar Sigurdssonar **geingenn á Hvitingum i Westmannaeyum þann 27. Junii 1780. hvar inne oftnefnd** Ragnhildur Jónsdotter, **er dæmd til Framfæres á Siidu Sveit innan Skaptafells Syslu, hier med upphafenn og frá fallenn; Enn þar soddann Omaga Framfærslu Saker, hafa**

 þott

þott vera i vorum Islendsku Løgum so vanskil-legat ad skilia, ad imisleger Domar af imsum þar um geingner eru tilforna, so skal Siidu Sveit avng-var Heimtur hafa til Westmanneya fyrer þaa Tiid, sem Ragnhildur hefur þar Uppheldе haft og hefur, eñ Westmanneya Hreppstioorar eru skilduger henne mottoku veita nær hwn til þeirra færd verdur, so sem Procesś Umkostnadur er og so i þessare Søk eingenn dæmdur. Med þessum Løgþinges-Dóme er þó ecke i neinu fyrerskoted því, ad Ragnhilde sie Framsæres loglega lei-tad hiá Náüngum, ef til eru, hvad Sýsslumanninum i West-mannaeyum med Háyfervalldanna Tilstick tilkiemur ad giora.

Num. XIX.

Sama dag settest i Rettenn Hr. Vice-Løgmadur S. Thorarinson, var so fyr-ertekenn sú til i dag under Num. 15. utsetta Søk úr Nordur Sýsslu. Mætte so Sýsslumadur Magnús Gíslason, efter Hr. Amtmanns Stephansonar Ordre af dags Dato, sem Defensor uppá Sigurdar Oddsonar vegna, þar upplesnar not. lit. C. Sýsslumadur Jón Arnórson framlagde Proces og Dóm i þessu Reka Mále, af 21. og 22. Maii 1781. geingenn ad Lióśavatne af Sýsslumann-ne Wigfúsa Jónssyne, i hvors Slútningu Kyrkiunne ad Lióśavatne dæmest til fullkomens Egenndóms ad Helminge vid Háls Kyrkiu Siottungur Hvala og Vida sem á Land reka i Náttfaravíkum millum Hvanndala og Svinár, og ad Prestrinn Sira Jón Þorgrimsson sie skyldugur til ad afgreida Mr. Sigurde Oddsyne Lióśavatus Kyrkiu vegna, Helming af Siottunge þess Hvals, er upp-bar i Náttfaravíkum 1780 med vidara sem same Dómur medsarer upplesenn not. lit. D. Þvi næst framlagde hann eitt *Pro Memoria*, under Prestsins Sira Jóns Þorgrimssonar Hende, til Hr. Stift-Amtmanns Thodal, af Dato 17. Junii 1781, hvar uppá var skrifud Hr. Stift-Amtmannsins Paa-tegning,

tegning, af Dato 23. Júlii 1781, vidvikiande Háls Kyrkiu Rettugheitum i Náttfaravíkum, med vídara, sem þad medfærer, uppleſed not. lit. E. Enn nú framlagde Sýsslumadur Jón Arnórson Innlegg af Dags Dato, hvar inne hañ uppástendur ad Søkenne verde i Herad heimvíſad, til nøyere Underſøgning, uppá Sýsslumanns Wigfúsa Jónssonar Bekostning, med vídara sem þad medfærer uppleſed not. lit. F. Sýsslumadur Magnús Gíslaſon, sem Defensor uppá Sigurdar Oddſonar vegna uppástendur ad Søken endelega uppádæmest, þar Vitniñ i Processinum, efter hanns Meining, hafe utskirt hvar Reka-Plátsed sie, nefnel. millum Hvanndala og Svinár. Vídara uppástendur hann Herads-Dómsins Confirmation, refererande sig til Mr. Sigurdar Oddſonar Innleggs, sem innfært sie i Herads-Processen. Hier uppá loſar Retturinn ad aſſegia Eragtning þann næstkomande 22. hujus, þar þeſſe Laugardagur sie komenn ad Kvølde.

Num. XX.

Þann 22. Júlii affagde Hr. Vice-Løgmadur Thorarinſon efterfylgiande Dómslútning i næst undanngangande Søk:

Til Upplysingar i þessare Søk, og til, med so miklum Vissheitum, sem i henne kunna ad vera moguleg, ad geta álitad, hvorsu mikill Hlute Reka Kyrkiunum á Halſe og Lioosavatne innann Nordur Sýsslu, hvorre fyrer sig, kann ad álitast ad tilheira i Náttfaravíkum, vantar enn nú:

1.) Eitt Cituations Chart, sem gete þienad til ad upplysa þá i Herads Processen innfærdu Máldaga Pósta, og ega því Málspartarner uppá nefndra Kyrkna vegna, ad láta giora eitt þvílíkt Chart, so skilmerkelegt og upplysande, sem frekast mogulegt er, vid hvors Giordníng báder Partarner, edur þeirra Fullmægtuger, ega ad vera til Stadar efter Forord. af 31. Martii 1719. Sierilage á þetta Cituations Chart, ad ávísa, þavg Nefn, Mid og Takmerke vid Sióar Sídunna, sem Máldagarner nefna, og einkum hvort Keranes og

 Gni-

Gniparhws, sem Biskups Olafs Rögnvaldssonar Hyer-arstada *Visitatia* nefner, og á hvorre Herads-Dómurinn ad mestu leite grundast, siást úr Nattfarawik edur ei, samt hvort sá so kallade Eyrar Reke, sem nefnd *Visitatia* og nefner, liggur i Nattfaravikum edur ecke. So og á, ef mögulegt er, ad upplysast, hvorier Gunnsteinn og Porliotur, er ádurnefnd *Visitatia* umtalar, hafe vered, edur hvort þeir hafa vered Hals Abúendur edur ei.

2.) Þarf enn nú ad gefast frekare Underviśing um, hvort eingeñ Sogn edur Vitne kunna til þess ad leidast, ad Liosavatns Kyrkiu, edur Liosvetningum, tilheire, edur hafe tilheyrt ⅔ Partar af öllum Reka i Nattfarawik, mille Hvanndala og Svinar, edur hvort Liosvetningar, sem Máldagarner nefna, og Liosawatns Kyrkia er eitt og þad sama, samt hvort nockrer adrer enn Hals *Beneficiarius*, og Liosawatns Kyrkiu *Proprietarius* hafa nockurt Reka Tilkall innann nefndra Takmarka i þeirre egenlega so kolludu Nattfarawik, so vel sem og hvort Máldagarner fyrer Liosawatns Kyrkiu ecke iñehalda neina frekare Upplysing um Hennar Reka Rettugheit, sem giæte þienad til enn nú betur ad utþida og skilia þá Máldaga fyrer Hals Kyrkiu, sem i Herads-*Processimum* siñast *extraherader*.

3.) Þar bæde Herads-*Processinn* og líka so eitt *Pro Memoria* til Hr. Stift-Amtmannsins vísar, ad Presturinn Síra Jón á Haalse hefur uppá Haals Kyrkiu vegna, behrópad sig uppá Bevís fyrer meir enn 100 Ara Hefd uppá ⅔ Part Reka i Naattfaravik, so eiga soddan Bevís efter Biskupanna *Instructions* 16. Póste, fyrst ad koma under Hr. Stift-Amtmannsins og Biskupsins Alit, ádur enn þesse Logþinges-Rettur dæmer nockud um þesshattar Bevísa Gildugleika, líka sem og Málspörtunum, efter nefndre Logmáls

Grein,

Grein, fyrer Sømu Herrum tilkiemur ad frambÿsa þeirra Skiøl og *Document* i þessare Sok, ef þeir annars hafa nockud ad ákiæra um þeirra Rigtugleika edur *authentiam*, ádurenn þeir á Ny innstefna Sokenne fyrer Logþinges-Retten. Vegna ofannskrifads kann þesse Sok þvi, ad so vornu mále, af þessum Logþinges-Rette ecke endelega ad uppádæmast, heldur skal henne fyrer þann sama aftur a ny innstefnast, ad fengnum og utvegudum af Maalspørtønum, þeim hier ad ofann aminnstu Underrettingum, sem enn nu vanta i þessare Søk, enn a medann a sa af Sysslumanne Wigfusa Jónssyne, þann 22. Maii 1781. ad Liósavatne afsagde Heradsþijngs Doomur, ecke ad koma Háls Kyrkiu, sem Vería[n]da i Søkinne, til nockurs Præjudices edur Skada.

Num. XXI.

Sama Dag var uppleſed Beſtallings-Bref *Sr. Jons Sveinsſonar* til ad vera Syſſlumadur i *Sudur Mula* Syſſlu, i Sal. Syſſlumanns *Thorlaks Isfiords* ſtad. *Dat.* Fredensborg d. 28. *Junii* 1781.

Num. XXII.

Sama dag settest i Rettenn Hr. Løgmadur B. Marcússon, framlagde so Sýsslumadur Sigurdur Sigurdsson Hr. Amtmanns Stephanssonar Ordre til sinn ad agera og Sýsslumanns Magnúsar Gíslasonar ad defendera her fyrer Rette tracterada Søk, upplesnar not. lit. A. Þvi næst framlagde hann eina Løgþinges Rettar Stefnu, under Hende og Signete Hr. Løgmanns B. Marcússonar, hvarmed stefnest Sysslumadur Lydur Gúdmundsson og hanns Meddómsmenn, til ad forsvara sinn afsagda Heradsdóm á Dyrhóla þinge þann 28. Júnii næstlidna, yfer Delinqventen Jóne Sigurdssyne fyrer medkiendt 3ia Hordómsbrot. Nefndur Delinqvent Jón Sigurdsson stefnest og til ad framfæra allt sitt Forsvar,

er hann i somu Sök sier til Málbóta kann hafa, under endelegann Dóm, upplesen not. lit. B. Var so framlagdur Proces og Dómur af 28. Júnii 1782 geingenn ad Dyrhólum af Sýsslumanne Lyd Gudmundssyne, i hvors Slútníngu Jón Sigurdsson fyrer sitt 3ia Hordóms brot, er dæmdur ad missa sitt Líf, og hanns Höfud afhöggvast med Öxe, sem hann vídar medfærer upplesen not. lit. C. Actor uppástendur ad Herads-Dómurinn verde Confirmeradur, so vel efter Delinqventens friviliugre Medkenning fyrer Rette ad Leidvelle 1777. sem ad Dyrhólum 1782. Heradsdómarinn Sýsslumadur Lydur uppástendur síns og Meddómsmanna Dóms Confirmation. Enn Defensor uppástendur ad Sökinne verde i Herad aptur heimvísad til nøyere Ransaks um Delínqventens fyrsta Brot, sem seger ad sín Kona Steinun Þorsteinsdotter hafe absenterad frá sier frá 7 til 12 ár, þá hann hafe begeinged 1. Frillulífet-rot med Kolfinnu Arnadottur. Jón Sigurdsson fyrer Rettinum Examineradur, segest hafa begiert Skilnadardóm mille sín og Steinunar i ádurnefnda Tíd, enn ei feinged, hvarfyrer Defensor itrekar enn nú sitt ádurgiørdt Paastand. Vídara høfdu ei Partarner fram ad færa under endelegann Dóm.

Num. XXIII.

Sama efter middag settest i Logþinges-Rettenn Hr. Løgmadur B. Marcússon og framvísade Hr. Stift-Amtmanns THODALS Authorisation, til ad dæma i einne mille Assistent Isfelds og Gríms Gudmundssonar fyrerhafande Søk, dat. 20. hujus upplesenn not. lit. A. Þar efter framkom fyrer Rettinn Sýsslumadur Jón Jónsson og framlagde Hr. Stift-Amtmanns THODALS Ordre til hanns ad agera eina Søk mille Assistent Isfelds og Gríms Gudmundssonar, upplesenn not lit. B. Framlagde so Actor Sýsslumadur Jón Jónsson eina Løgþings-Rettar Stefnu af 5ta Novembr. 1781, under Hende og Signete Hr. Løgmanns Sveins Sølvasonar, hvar med stefnest Sýsslumadur Jón Jacobsson til ad forsvara sinn affagda Herads-Dóm þann 6ta Martii 1780 i einne Klamaries Søk mille Sigurdar Isfelds og Gríms Gudmundssonar, sem og so stefnest til ad forsvara alt þad sem hann hefur láted i Rett setia móte Isfeld, med vídara sem Stefnann medfærer upplesenn not. lit. C. Þvi næst framlagde Actor

or Proces og Dóm i þessare Søk af 3ia og 4da Decembr. 1779 og 6. Martii 1780 affagdann af Sýsslumanne Sr. Jóne Jacobssyne á Akureyre i hvors Slútníngu Assistent Sigurdur Isfeld er dæmdur ad betala til Grims Gudmunds sonar, i Fullrette og Sárabætur 3 Merkur Verdaura edur 6 Rdr. 72 Sk. Courant og til Hanns Kongl. Majest. 3 Merkur ditto edur 6 Rdr. 72 Sk. og i Proces Kostnad 3 Rdr. Cour. Beiker Johan Birk er og dæmdur, ad betala til Grims Hálfa Adra Mørk, edur 3 Rdr. 36 Sk. Courant, og til Hanns Kongl. Majest. Eina Mørk er 2 Rdr. 24 Sk. og til fátækra i Hreppnum 34 Sk. Hier ad auk mulcteradr fyrer sitt Opførsel fyrer Kóngsins Rette á Akureyre þann 3ia Decembr. 1779 Ober-Assistent Christian Redzlew til 2 Lod Sølv, Beiker Johan Birk til 2 Lód Sølv og Loptur Bergson i Hrisey til 2 Lód Sølv, sem same Proces og Dómur vídar útvísar uppléсenn not. lit. D. Enn nú framlagde Acter Innlægg af 12. hujus under sínu Nafne, hvar inne hann uppástendur ad Herads-Dómurinn verde upphafinn, og fullkominn Satisfaction verde tildæmd Isfeld af Grime Gudmundssyne, samt skadesløs Proces Omkostnadur, med vídara, sem Innlegged medfærer uppleсed not. lit. E. Sýsslumadur Gudmundur Ketilsson mæter, sem beskickadur Defensor uppá Grims Gudmundsonar vegna efter Hr. Løgmanns B. Marcússonar Ordre af 13. hujus upplesnar not. lit. F. Framlagde so Defensor Innlegg under sínu Nafne af Dags Dato, hvar inne hann uppástendur ad Grimur frikennest fyrer Isfelds Sakargiftum, og ad þesse tilfinnest ad betala hinum Proces Kostnad, og ansiáest efter N. L. 6. B. 7. Cap. 8. og 9. Art. it. 9. Cap. 5. Art. med vídara, sem þad medfærer uppleсed not. lit. G. Vídára var i Rettenn producerad Sýsslumanns Jóns Jacobssonar Innlægg af 1ta hujus, hvar inne hann begierer ad sinn Herads Dómur yfer Isfeld stierpest og hann dæmest efter N. L. 6. B. 7. Cap. 2. 6. 8. Art. sømu Bókar 9. Cap. 24. Art. Manh. 21. og N. L. 6. 15. 2. 20. med vídara sem Innlegged medfærer uppleсed not. lit. H. Vídara søgdust ei Partarner hafa ad framfæra i Sókn edur Vørn under endelegan Løgþinges-Dóm.

Num. XXIV.

Þann 24. Júlii affagde Hr. Løgmadur B. Marcússon efterfylgiande Dómslútning

kłng i Slagsmáls Sök mille Sigurdar Jsfeld og Grims Gudmundssonar.

Þessarar Slagsmaals Sakar æsigkomulag fyrerfinnst efter þar um gegnum Proceß ad vera soleides: Grímur Gudmundson og Assistent a Akureyre Sigurdur Jsfeld hafa þann 6ta Novembr. 1779. klagad hvor annann og þann 10da sama Maanadar stefnt hvor ødrum til Akureyrar Kaupstadar a þann 3ia Decembr. sama Ars, til ad heira a Vitne og lijda Doom, um þeirra a mille ad Kvølde þeß 5ta sama Mannadar at Barde vid Akureyre innfalled Klamarie, Barsmider og Lemstrar-Saar, hvor ødrum veittar, af hvoriu openbert og avdvitad er, ad Slagsmaal eru innfallinn þeirra a mille i sama sinn, Grímur er og so strax daginn epter af 2ur Monnum, Gísla Þordarsyne og Stephane Jónssyne skodadur, og fyrerfannst þa ad vera i Andlitinu miked illa utleikenn med Saarum og Boolgu, efter sem sw Syns Forrettning med sier fører, sem hann yfer klagad hefur ad være af Voldum Sigurdar Jsfeld, og Johann Beikers sem sig hafe saklavsann yferfalled og bared Kvøldinu fyrer; Assistent Jsfeld hefur og so læted sig skoda sama Kvøld eda dagenn epter, og sæst þa ad vera rifinn edur bloodugur a hanns vinstra Avga, epter sem Ober-Assistent Redzlew Hansen og Sigridur Arnbiørnsdotter fyrer Rette a Akureyre þann 6ta Martii 1780 svared hafa. Þad siest ecke vel af þeim Vitnum, sem af beggia Partanna Allsu færd eru þann 3ia December 1779, hvor þessara Manna þetta Klamarí biriad hefur a Barde, enn hitt er vist, ad Grímur med fride og Forlikun allra i millum foor ur Kavpstadnum, sama Kvøld heim a leid til sijns Heimiles Bacha, i Modruvalla Sookn, og var komenn ad Barde Heimile Beikersins þa Jsfeld þaugad kom. Þad er og so med Eidsvornum Vitnum bevisad, efter Processens Innehalde, ad Jsfeld og Beikerenn Johann Birk, hafa veitt Grime þa Averka er a honum sæust i hanns Andlite dagenn epter, enn hvad hvor þeirra hefur þar til verkad, kann ecke bevisast; þvi alt þetta skede i Mirkre. Beikerenn hefur ecke heldur nockurntijma uppæataled þann Herads-Doom, sem Sysslumadurinn Jón Jacobsson yfer honum upp sagde i sømu Søk þann 6ta Martii 1780, og þeßvegna er hann

og

og so skilinn vid þetta Maal. Isfeld hielt og so hiaa sier Hatte Grims, og vilde ecke honum aptur skila, þar hann þo tilbavd honum Sætter ef hann feinge sinn Hatt. Ecke er þad bevijsad ad Grímur hafe kallad Isfeld skelmer, heldur sagdest hann halda hañ være þad, hvar vid hann hafe þo brwkad þetta Vidkvæde, Ef þú vilt so brúka þig, kann þvi ecke ad koma Isfeld til nockurs Præjudice; og ecke ansiaast saknæmt i nockurn maata, allra sist i þeim Omstændigheder, er þaa voru þeirra a mille. Ecke heldur þad sem vitnad er um, ad Grímur hafe teked upp apturlúktann Siaalf skeiding, og synt Isfeld med þeirre Erklæring, ad sier hefde aldrei i hug komed nockrum manne med honum Skada ad giora, og læted hann so siaalfkrafa strax nidur hiaa sier aptur. I þessare Slagsmaals Sok hefur Sysslumadurinn Jón Jacobsson, þann 6. Martii 1780 a Akureyre dæmt soleides: Ad Sigurdur Isfeld skilde betala til Grims Gudmundssonar i Fullrette og Sárabætur 3 Merkur Verdavra, edur 6 Rdr. 72. Sk. Courant, og til Kóngsins eins miked; og þar ad avke i Proces Kostnad 3 Rdr. Courant, i alt 16 Rdr. 48 Sk. Þessum Doome hefur Assistent Isfeld til Underkendelse innstefnt fyrer þennann Løgþijnges-Rett, af þeirre ordsok ad honum syneist ecke sie i þessu Slagsmaale uppaa sig bevijsad, ad hann hafe Gríme nockrar Meinsemder giort, heldur vill uppæstanda ad Grímur hafe sier i sama sinne Asookn veitt, og sig i Andlitinu skadad, sem Merke tilsiest hafe, og þar til rifed Skinnpeisu sijna, hvort Peisurif Grímur tilstaded hefur ad i þeirra Vidskiftum kunne sked vera; enn þar a moote hefur hann beskuldad Isfeld fyrer, ad hann hafe rifed Hempu sijna, sem og sæst rifinn strax epter; enn þad er ecke bevijsad ad Grímur hafe valdur vered ad þeirre Skramu, er sest a Vinstra Avga hanns; Þvi ad ollu þessu iñvikla da Maale vel athugudu a allar Sijdur, dæmest og afkrast: *Assistenten* Sigurdur Jónsson Isfeld, sem er bevijsad ad hafa sleged og sært Grim Gudmundsson i Andlitinu so blædde og boolgnade a epter, skal betala til hañs þrenn 3. Lod Silfurs, og til Fatækra i þeirre Sookn, sem Akureyrar Kavpstadur liggur i, 1 R. Cou-

Courant, hvad alt skal til Hlutadegenda betalad vera af Isfeld innann 6 Vikna, fra þessa Løgþijnges Dooms Forkyndelses Dato, under adfør og Execution ad Løgum. Er so Herads-Dómur Sýsslumannsins Jons Jacobssonar affagdur i þessare Slagsmáls Søk þañ 6ta Martii 1780 hier med eendeel forandradur og eendeel modereradur, og þeß vegna allur Proces Kostnadur upphafenn á allar Sijdur.

Num. XXV.

Sama dag affagde Hr. Løgmadur B. Marcússon efterfylgiande Dóm i Hórdóms Søk Jóns Sigurdssonar af Skaptafells Sýsslu.

Þar sem Delinqventen Jon Sigurdsson, sem á Dyrhóla Þinge næstlidenn 28. Júnii, er fyrer begeinged 3ia Hórdómsbrot frá Lífinu dæmdur, hefur hvorke fyrer Herads nie þessum Løgþinges-Rette, liduglega medkenna viliad, ad þetta være hanns 3ia Hórdóms brot, og enn frekar uppástendur nú, ad þetta sie ei utann sitt annad Hórdómsbrot; þvi kann hann ecke ad þessu Sinne, efter Heradsdómsins Innehalde, frá Lífinu ad dæmast; heldur vísast þessare Søk heim aptur i Herad til nøyere Ransaks og bevísinga, til þeß ad þetta sie virkelega og ege ad vera Jóns Sigurdssonar 3ia Hordomsbrot, hvort Prof og Bevíser takast og framleggiast ega af Sysslumanne i Vestra Parte Skaptafells Sysslu, a næsta Løgþijnge 1783, þar i Søkinne skal endelegur Doomur ad Løgum affagdur verda.

Num. XXVI.

Sama dag var upplesed Hans Kongl. Majestæts Rescript *angaaende et Anlæg til en Postvæsens Indretning udi* Island. Dat. Christiansborg *den 13de* Maii 1776.

Num. XXVII.

Den 27. Julii *vare til Stæde udi Laugtings-Retten Herrer Stift-Amtmand* THODAL, *Amtmand* STEPHENSEN, *Landfoged* MAGNUSSEN *og de övrige til stæde værende Kongel. Betientere, da fölgende blev forhandlet, i Retten oplæst og paaskrevet.*

1.] Hr. Amtmand *Stephensens Missive* til *Publication.*

Da saavel Klosterholdere, som Forpagterne af Hans Majestæts Jorde-Gods i Nord- og Øster-Amtet, uanseet Forordningens af 13. Maii 1776 Bydende, have hidindtil forsømt at sætte Giærder omkring deres Tuune, eller Hiemme-Marker og jævne dem, hvilket Exempel ikke kand andet end trække til megen Følge for Godsernes Bønder, saa for at indskiærpe, saavel forbemældte Godsers, som alle andre Kongel: Forpagtere i Amtet, deres Pligt i begge Tilfælde, bekiendtgiøres herved; at ikke alleene den i Forordningen dicterede Mulct, for Forsømmelse i Giærde-Sætninger og Tunnenes Jævning, bliver her efter af vedkommende Syſſelmand uden Forhaling exeqveret, af deres Boe, men de af Forpagterne, som uanseet denne giordte Erindring og Advarsel fremdeeles skulle befindes forsømmelige, i dette saa lovlige som nyttige, og til deres egen og det almindelige Beste i Tiiden hensigtende Arbeide, kand desuden vænte at vorde anmældede, for det Kongel. Rente-Kammer, hvilket med megen Mishag er kommet i Erfaring om den Efterladenhed herudi er brugt af Vedkommende, og derfor udi Pro Memoria af 12te Januarii d. A. har befalt mig alvorlig, at paasee, at den forhen allegerte Kongl. Forordning, vorder allerunderdanigst efterlevet.—

Øxeraae Landsting den 27de Julii 1782 O. STEPHENSEN.

Foruden at jeg allerede ved Skrivelse til enhver Forpagter, i særudi Søder- og Vester-Amtet, har tilkiendegivet og indskiærpet, næst foranstaaende, det Kongel. Rente-Kammers Resolution vil jeg tillige fornye, samme, ved denne offentlige Pulication, paa det Bekiendtgiørelsen kand være desmeere vitterlig. THODAL.

Videre lod Hr. Landfogden oplæse

 1.)

1.) Hans Kongel. Majestts. *Speciel* Jordebog over Sysseler, Klostere, og Ombuds-Jorder for indeværende Aar.

2.) Register over de Restancer, som Forpagterne af Sysseler, Klostere og Ombuds-Jorder udi Syder- og Vester-Amter i Island have sig paadraget fra 1767 Aars Begyndelse til 1781 Aars Udgang.

3.) Register over de Restancer, som Forpagterne af Sysseler, Klostere og Ombuds-Jorder, udi Norder- og Øster-Amtet i Island have sig paadraget fra 1767 Aars Begyndelse, til 1781 Aars Udgang.

4.) Register over udestaaende Restans af *Pro Cento* Skatten, udi Syder- og Vester-Amtet i Island fra 1te Julii 1768 til 1781 Aars Udgang, eller 13de hujus.

5.) Register over udestaaende Restans af *Pro Cento* Skatten udi Norder- og Øster-Amtet i Island, anført fra 1te Julii 1768 til 1781 Aars Udgang, eller 13de hujus.

Blev saa af Landsfogden efterspurgt, om nogle forbrudte Boesloder, arveløst Gods, eller strandede Skibe, vare Hans Kongel. Majest. tilfaldne for næstafvigte Aar 1781? Hvorpaa blev samtligen svaret Ney, undtagen en Tyvs *Delinquents*, nemlig Helge Gudmundsens Boeslod for smaae Tyverie, udi Borgerfiords Syssel og Sturlu Reike Tingsogn. Og Sysselmand Magnus Gislesen lyser en forrige Aar der i Sysselet, strandet Hollandsk Fiske-Hukkert i Hunevands Syssel, hvis Skibsfolk have bierget eendeel af Godset, og siden bortreist med nogle øvrige Fiske-Hokkerter.

Blev saa Ombuds-Jorderne Skoger og Merkeregn til Forpagtning paa Livstid opbudne, og Mr. Einar Briniolfsson m Barkestad, for høystbydende Fæste 8½ Rdr. Spec. tilslagne paa følgende Conditioner:

1.) For sædvanlig aarlig Afgift 11 Rdr. 32 Sk. og Landtingskriverløn 54⅞ Sk. til sammen 11 Rdr: 86⅞ Sk. Courant, som svares Contant til hvert Aars 8de Julii.

2.) Den Tiltrædende besørger vedbørlig Besigtelse over Godset, og de anordnede Gienparter deraf i Tide indleverede.

3.) Forskaffer nøyagtig Caution for den bemeldte aarlige Afgift:

Blev

Bleve saa oplæste følgende Conditioner, med hvilke den Sysselmand Arnesens Stervboe tilhørende Gaard Akre udi Myre Syssel, ved offentlig Auction bortselles, Jorden 60 Hundrede i Dyrhed, hvoraf det Halve tilhører Kirken, de øvrige 30 Hund. *Proprietair* Gods, som nu auctioneres alle, da Arne Bödvarsens Enke *Madame* Ingvelder Gisledatter, haver overdraget og afstaaet til Stervboet, for idømt Gæld til samme, den Andeel i bemeldte 30 Hund. som hun formeener sig, efter seenere Testament, mellem hende og hendes afdøde Mand at tilhøre. Jorden afhendes i den Tilstand den nu befindes, uden noget Tilsvar eller Aaboed paa Stervboets Side. De manglende Qvilder sætter Kiøberen selv; der i mod opbygges nu Kirken af Nye, som ikke bliver til liden Lættelse og Fordeel for den Kiøbende. Bemeldte Enke har anholdet, at maatte boe paa Jorden saa lenge hun levede mod sædvanlig Afgift, hvilket overlades til Kiøberens Gunst og Forgotbefindende; Paa foranførte Conditioner, blev bemeldte Akre Gaard 30 Hundrede *Proprietair* Gods opbudet, og Kiøbmand Hialtelin som Høystbydende tilslagen for 8 Rdr. Specie hvert Hundrede i alt 240 Rixdaler.

Afgang. Sysselmand Jon Arnesens Stervboes Jord Reimstader i Mule Syssel 16 Hundr. i Dyrhed og Afgift 4 Rdr. Specie med 2de Qvilder, blev endnu indsadt til næste Aars Alting, efter som intet fornøyeligt Bud kunde erholdes.

Þar næst var uppleſed efterfylgiande Protest Prestsens Sijra Eggerts Ormsſonar.

Hier med protestera eg underſkrifadur, ad þaug 6 Hundr. 5 Al. i Jordunne Leininge innann Wadla Sÿsslu, sem næstlidins Ars Alþingesbók umgetur, verde ansied sem arfalauſt Gots, þar eg meina mig og mína Samarfa efter minn Sál. Fodur og Módur, ásamt Erfíngia Sál. Sÿsslumanns Biarna Petursſonar á Skarde, hafa fullkominn Eignarrett til þeirra nefndu 6 Hundr. 5 Al. i Jordunne Leininge.

Selardal þann 30. Junii 1782

EGGERT ORMSSON.

Der næst afsagde Vice-Laugmand Thorarinsen *Mortifications* Dom, over de i Fior oplyste 2de Actie-Breve fra Snæfieldsnæs og Isefiords Sysseler, saa lydende:

Da ingen i Anledning af den i forrige Aars Altingsbog af Hans Høyvelbaarenhed Stift-Amtmand Thodal, paa afg. Syssetmand Arnesens Sterboes Vegne, og Forpagteren Olaf Erlendssen paa egne og Medarvingers Vegne giorte *peremtoriske* Indkaldelse og Bekiendtgiørelse, endnu har angivet sig, eller kommet frem med de, i bemeldte Bekiendtgiørelser ommældte Actie-Breve; **Saa dømmes her ved samme *Actie*-Breve under No. 34 og No. 20 i de saa kaldede Nye Indretninger i Rechevig at være unyttige og magtesløse, og aldeles *mortificerede*, i alle deres Hænder, som her efter kunne fremkomme med dem, og hid indtil efter ovenskrevne have forsømt det.**

Ligeledes afsagde Hr. Laugmand Marcussen følgende *Mortifications* Dom over det i Fior oplyste Actie-Brev fra Rangervalle Syssel.

Da ingen i Anledning af den i forrige Aars Altingsbog, af Hr. Landfoged Skule Magnussen, paa afgangne Provst Hr. Gisle Snorresens Arvingers Vegne, giorte *peremtoriske* Indkaldelse og Bekiendtgiørelse, endnu har angivet sig, eller kommet frem med det, i bemeldte Bekiendtgiørelser, ommældte Actie-Brev; **Saa dømmes herved samme *Actie*-Brev, under No. 118 i de saa kaldede Nye Indretninger i Rechevig, at være unyttigt og magtesløst og aldeeles *mortificered*, i alle deres Hænder som her efter uden lovlig Adkomst, kunde fremkomme med det, og hidindtil, efter ovenskrevne have forsømt det.**

Enn nú vorú upplesenn epterfylgiande Document.

1.)

Þá Sýsslumadurinn í Sudurparte **Muhla** Sýsslu Thorlákur Isfiord, er fyrer davdlegann Afgáng burtsofnadur þann 2ann Aprilis sídstlidna, enn hanns efterlátna Sterbús Effecter tekner under Forsigling, samt registrerader og vurderader efter Hanns Velbyrdigheita Hr. Amtm. Stephansonar Befaling af Sýsslumanninum i Nordurparte **Muhla** Sýsslu, Sr. Petre Thorsteinssyne, og Vidkomendur af adskilianlegum Hins afdavda Sýsslumanns Documenter og Reikningum hafa fornumed, ad á þessu Sterbúe ligge bæde innlendskar og utlendskar Skulder, er navdsynlegt giora eitt Loglegt Proclama, ei alleina i Logþíngesbókinne hier til Lánds, heldur og i þeim Berlingsku Avisere fyrer þá Creditorer, sem eru edur vera kunna utlendes. So innkallast her med sub Pæna præclusi & perpetui silentii, þess Sál. Sýsslumanns Arvingiar, med sínum Formindurum, samt Sterbúsins Creditores; peremtorie ad mæta edur mæta láta fyrer Skifta-Rettinum ad **Eskiufirde** i **Muhla** Sýsslu, er af mer sem tilsettum Skifta-Forvaltara haldenn verdur in medio Martii 1783, þeirra heimtur ad legitimera med Logformlegum Bevísingum, þá þeir og sem mættu vera Skylduger til áminsts Stervbús, advarast til greinds termins ad innfinna sig med þeirra Skulda Lukning, til ad umflia stærre ólelegheit. Hvar vid sierhvorium skal Rettur ske efter Logum og Sterbúsins Formegan. **Eskiufirde** þann 21ta Augusti 1781.

J. Sveinsson.
Kóngel. Majsts. Sýsslum. i Sudurp. Múla Sýsslu.

2.)

Hier med gefst Almenninge til Vitundar, ad med þvi Sál. Biskups Hr. Jons Teitssonar, efterláted Sterbú ad **Holum i Hialtadal**, er allareidu teked under Registration og Forsigling

ling af Underskrifudum, efter Hoyædle Hr. Amtm. Stephansonar Ordre af 1ta Martii næstlidna þá er væntanlegt, næst Guds Hiálp, ad nefut Sterbú kome til Loglegra Skifta þann 2. Octobr. næstkomande; þar fyrer advarast aller Creditores og Debitores, ad mæta á nefndum Stad og dege, þeir fyrre med Loglegar Bevisingar uppá sinar Skulda Heimtur, enn hiner sídare til ad betala sinar Skulder, þá hvorn einn skal vidurfarast hvad rett og billegt kann synast. Actum Hialtastødum þann 5ta Julii 1782.
JON JONSSON.
(L. S.)

3.)

Gioreft her med vitanlegt, ad Skifte-Forretting i afgangne *Assistent* Jons Widalins Sterbúe af mier fyrertekenn verdur á Eirarbacka Kaupstad innann Ars og Dags, þá so vel Erfingiar sem Creditores vildu þar mæta, edur mæta láta; So anmodast og Sterbúsins Debitores þar ad mæta til somu Tidar, Sterbúinu þar med Kostnad ad spara; Sierhvor til ad i agt taka þad honum vid þann gioraude Arfaskifte tilkemur.
Oxarár Alþinge d. 24. Julii 1782. S. FINNSSON.

4.)

Gioreft vitanlegt, ad i sidstlidnum September Mánade stranzdade vid Thorlakshafnar-Skeid Jagten Silden, hvar af upprak Skips-Skrocken ásamt Stieke af annare Sidune, og adskilianleg Smásprek; Bomur, fáeina Planka, Kadla, tómar Fustager m. m. Miked af þessu Vogreke þeirre Kóngl. Hondlun tilheiraude, var vid openbera Auction burtselt, enn hvad epter er óselt, er i Kaupmannsins á Eirarbacka Forvaring; Allt annad, hvar til particulieres Eigendur edur Erfingiar kynnu ad finnast sem sumpart er vid Auction burtselt, sumpart enn nú óselt, og kann leverast in Natura, bestendur af efterskrifudum Tegundum.

1. Burtselt vid Auction.

Kista Raudmálud, Sog, nockrar Sængur, Koddar, Sængur- og Kodda-Ver, 1 Skirta, Brióstadúkur, 1 pr. Strigabuxur, adskilianlegar fornar Peisur, lited Bord, alt fordiarfad.

2. Oselt er in Natura i Behold.

2. Brúner Kiólar, 1 Grár Ditto, 1 Blár Ditto 1 raudt Vest, 1 Grænt Ditto, 1 bláreird Peisa, 2 Dto. hvitar, 2 Skirtur 1 Sticke Einskeftu. 1 pr. Manchester buxur, 1 pr. Skinbuxur 1 Natthúa, 1 Sæt Lintoy, 1 pr. Jleppa 1 pr. Vetlinga, 1 pr. Skoe, 1 Reidsla fyrer utann Lód, 2 Heelauker, 2 Stk. Octanter, 1 Qvadrant, 1 Silfur Lummu Uhr.

Þvi vildu þeir, er so sem Egendur edur Erfingiar þeirra vid Stroudina druckundu, hafa þikiast Tilkall til nockurs af ádurskrifudu, med autakanlegum Bevísingum edur Rokum tilkinna mier til hvorra þessara Tegunda sierhvor þykest Tilkall ega, þá þad óselda in Natura og Verd þeß burtselda, ad afdregnum Umkostningum, skal til reidu verda mót Vidkomenda, edur þeirra Fullmægtugra Qvittering. Oxarar Alþinge d. 23. Julii 1782.

S. Finnsson.

Hr. Amtmadur Stephanson gefur til kinna ad efterfylgiande Forpagtnings Jarder ege ad koma til Uppbods á næstkomande Alþinge Ar 1783: Modruvalla Klaustur, Flogu Jorder, Kiernoe, Reikedals Jorder Flatøe.

Vidara liet Hr. Landfógetenn upplesa.

Med þvi þad tekur árlega meir og meir i venju ad leidast hvad seint Hanns Kóngelige Majestæts Afgifter innkoma hier á Logþinginu; þá advarast Vidkomendur hier med, ad þeir endelega innkome med þau skil, þeim ber ad afleggia til Jordebogs Cassen, hvort heldur eru Document edur Peningar Contant eda med Assignationer, i sid seinasta þann 12ta Julii árlega.

Vid Oxarar d. 27da Julii 1782. S. Magnusson.

Vidara var efterskrifad uppleſed.

1.)

Lýſeſt hier med Vogreke uppdrifnu í Veſtre Skaptafells Sýsslu, í næſtlidna Novembri, ſem er járnbendt Tunna med 8ta Bondum litelſtorlegum og ſo nær ſundurridgudum, med tveimur þverbrotnum Stofum, ſinn hvoriumegenn vid Sponſed, ſo ad leggia má miðann Fingur í breſtina, hvar um hún heldur ei vinde edur Vatne; á henne ſieſt ei Mark vidara enn W. A henne var einhvorsſlags Logur blandadur af Sió, hier um 5 a 6 Hálfanker, og einnenn var í hana gengenn Smáſandur, er fannſt í Munninum þá upphrært var og afdrucked, og ſat einnenn epter í henne, þá aftæmd var. Líka var hún Madkſmogenn enn þó ei meir enn ſo ad hefde mátt nyta hana hefdu ei þeir brotnu Stafer giort hana ógilda og óbrúkanlega.

Þetta vilde Hr. Landþíngsſkrifarenn uppleſa í Logþínges-Rettinum, og í þeſſa Ars Alþíngesbók innfæra. Datum vid Ø-xarꜳ d. 19da Julii 1782. L. Gudmundsson.

2.)

Lýſeſt her med Helgu Olafsdottur, efter begeingenn Sauda-þiofnad á ſidſtlidnum vetre burtſtrokinne frá Arnkelsgerde í Walla Hrepp, Hennar fornemſtu audkenne eru þeſſe: Hún er í hærra lage og vel gild, dock á Hár og Brun, Skarpleit og lángleit í Andlite, lángt Nef med Lid á, Miótt Enne, ſtórann Munn, annars Skinndock, med þrælslegu augna tillite, fliótmælt, liett og roſk á Fæte. Umbidiaſt Kongel. Majeſts. Valdsmenn í hvorra Sýsſlum nefndur Þiófur mætte hittaſt, ad hún irde ſett í Hapt og flutt til ſudur Mula Sýsſlu, þá hún aungvan Sýsſlumanns Paſſa væntanl. hefur ad framviſa. Ketilſtodum d. 29. Junii 1782. J. Sveinsson.

3.) Cautions Uppſogn.

Var ed þau 12 Hundr. í Jordunne Brecku í Gilsfirde,

ſem

sem Sigridur Sál. Loptsdotter átte, og Sonur hennar Sýsslumadurinn Sr. Lydur Gudmundsson Aret 1776, sette þá ásamt fleiru Jardagótse, med hennar Leyfe, Hanns Kongel. Majestæt til Caution fyrer Þíckvabæar Klausturs Hálfu Afgift, eru nú allareidu vid afgiord Skifte, efter Sigride Sál. tilfallenn Sonum Hennar Brædronum Gudmunde og Olafe Gudmundssonum, sem nú eru i Kaupenhafn og tied 12 Hund. i Brecku vilia burtselia; Þvi uppsegest her med þeirra vegna i nefndúm Jardarparte, fyrtied Caution. Haga d. 4. Julii 1782 B. EINARSON.

Mót þessare Uppsogn protesterar Sýsslumadur Lydur Gudmundsson og tilbydur sig innann Ars og dags ad kaupa nefnd 12. Hundr. i Brecku, fyrer so mikla Peninga, sem nefnd Jord er af Skifteforvaltaranum vurderet nefnel. 6 Rdr. hvort Hundrad, þar Hann meinar sig ad hafa fullkomenn Forkaupsrett.

Efterfylgiande Bref og Kavplysingar voru i Lögrettu upplesnar Aret 1782.

1. Affalsbref Prestsins Sira Erlendar Wigfússonar á Hálfu Laxárholte innann Myra Sýsslu, til Hreppstiórans Þordar Helgasonar fyrer 8 Hundrud i Sidre Hravndal innann somu Sýsslu og 20 Rdr. Millelag til Prestsins, dat. 11. November. 1779.

2. Affalsbref Gudmundar Egilssonar á $3\frac{1}{2}$ hundr. i Warmalæk innann Borgarfiardar Sýsslu til Helga Helgasonar fyrer 14 Rdr. Specie, dat. 5ta Novembr. 781.

3. Kóngel. Confirmation uppá Testament Sigurdar Finnssonar, til Fostursonar Hanns Eiolfs Erlendsonar, dat. Kavpenhavn d. 9. Novembr. 781.

4. Afsalsbref Prófastsins Síra Thorleifs Biarnarsonar á 3 hundr. i Eyde-Jordunne Sæfarholmum med tilliggiande Rekafioru, liggiande i Avstara Parte Skaptafells Sýsslu til Hans Jorgensen Klingenberg fyrer 12 Rdr. til Specie, dat. 4. Maii 1775.

5. Confirmation uppá Testament Conrectoris Páls Jacobssonar og Hustrú Thorunnar Briniolfsdottur, ad hvort þeirra sem lengur lifer behalde þess afdavda epterlátnu Gótse, dat. 9da. Novembr. 781.

6. Kóngleg Bevilling uppá Facultatem testandi fyrer Prestenn Síra Sigurd Ingemundarson og Hustrú Jorunne Sigurdardottur, dat. Kavpenhavn d. 26. Octobr. 781.

7. Pantsetning Prestsins Mag. Biarna Jónssonar i so miklu af Hanns Jardagótse til Skálholts Skóla, sem Hann epter rettum Reikninge fyrersinnst skyldugur ad betala til nefnds Skóla, dat. 10. Novembr. 781. Hvor Pantsetning er fornyud þann 5. Junii 1782, hvar uppá var skrifud Biskups Hannesar advorun til allra og sierhvörs, ad þeir eckert af Prestsins Mag. Biarna Jónssonar Jardagótse kavpe, og Hann eckert af þvi afhende fyrr enn Hann hefur Skólans Bibliotheqve fullnægt, og tilskilur Biskupinn ad Panturinn verde innleystur innann Ars og dags, dat. Þingvollum þann 11. Júlii 782.

8. Protest Sigvalda Sigvaldasonar ad Hellnum innann Snæfells Sýsslu, ad Hálft Lavgarbreckukot $1\frac{1}{2}$ hundr. ad dyrleika, sem Eign Konu hanns Christinar Þorkellsdottur, sie af nockrum keypt edur selt, og lyser ósátt sinne á Solu nefnds Kots, sem Þorgerdur Heinsdotter skal hafa i Ar giort til Sýsslumanns Halldors Jacobssonar, Protested er af Dato 12. Júnii 782.

9. Afsalsbref Biarna Pálssonar á Jordunne Kastárbrecku 10 hundr: innann Rangárvalla Sýsslu og eitt Kug. til Hannesar

esar Jónssonar á Feriunese fyrer 84 Rdr. til Specie, dat. 10 Martii 781.

10. Giorníngsbref Mr. Thorleifs Claus Briniolfssonar, ad Hanns Egtakvinna Þorun Sigurdardotter, nióte epter Hañs dag Landskulda og Leigna af Hálfum Haga á Bardaströnd, sem og þar underliggiande Hálfra Kyrkiu-Jarda sína Eckiutíd, enn epter hennar dag take Sál. Halldoru eldre afkomendur til sín nefndann Haga til rettra Arfaskifta og Eiendóms upp þadann, dat. 21. Martii 782.

11. Testament Mr. Sigmundar Þorlákssonar og Madame Þorbiargar Stephansdottur á Jordunne Hallbiarnarstødum i Húsavíkur Kyrkiu Sókn til Jomfrú Olufar Arnadottur, dat. 15da Septembr. 769.

12. Affalsbref Mr. Torfa Gudmundsonar á Hálfre Bónda Eiginne i Jordunne Fitinni 20 hundr. innann Borgarfiardar Sýsslu til Jóns Sigurdssonar fyrer 160 Rdr. til Specie, dat. 30. Septembr. 776.

13. Affalsbref Margretar Skiæringsdottur á Hálfre Skardshlíd 10 Rdr. innann Rangárvalla Sýsslu, til Biorns Jónssonar fyrer 40 Rdr. Croner, dat. 1. Júnii 782.

14. Makaskiftabref Jóns Jónssonar á 3 hundr. i Holte i Mirdal innann Skaptafells Sysslu til Odds Erikssonar fyrer Odalsiordina Keldudal 6 hundr. og ½ Skipspartur i Millelag, sem metst 2 Rdr. til Odds, dat. 29. Martii 781.

15. Affalsbref Odds Jónssonar á Midhúsa Parte (so kölludum) i Dyrholum 5 hundr. ad Dyrleika innaun Skaptafells Sýsslu til Jóns Biarnasonar fyrer 3 Rdr. til Specie, dat. 1. Júnii 782.

16. Brigdarlysing Biorns Magnússonar vegna Konu hañs Þorbiargar Dadadottur, á Jordunne Eivindarholte 15 hundr. liggiande i Rangárþínge, og frambydur so marga Peninga fyrer þad

fyrst

fyrst burtseldū 5 hundr. sem Sr. Einar Briniolfsson hefur fyrer þad útlagt, enn ad inuleysa þad 10 hundr. sem epter eru, lyser hann Penínga Skorte, dat. 8da Júlii 782.

17. Affalsbref Jóns Gudmundssonar á Biolu hiáleiguholtum 6 hundr. 7 al. innann Rangárvalla Sysslu til Þorolfs Þorbiornssonar fyrer 8 hundr. i Jordunne Bæ i Kiös, med 10 Rdr. Specie Milleiage til nefnds Jóns, dat. 6ta Júnii 781.

18. Brigdarlysing Systkynana Þorsteins Eiolfssonar, Margrétar Eiolfsdottur og Þuridar Eiolfsdottur á $2\frac{1}{2}$ hundr. i Odals Jordunne Litlu-Túngu, innann Rangárvalla Syssln hvor þad ásetia ad innleysa enn lysa i þetta sinn Penínga Skorte, dat. 16. Júlii 782.

19. Affalsbref Sigurdar Sveinssonar á $\frac{1}{2}$ Skeiggiastodum 15 hundr. innann Húnavatns Syssln til Mr. Þorkels Jóns sonar fyrer 60 Rdr. til Specie, dat. 18. Septembr. 781.

20. Affalsbref Mr. Torfa Gíslasonar á Jerdonum Willinganese 20 hundr. ad dyrleika Teigakote 10 hundr. og Merkegarde 12 hundr: liggiande i Skagafirde i Túngusveit, og Litingstada Þíngsókn, til Sigurdar Benedictssonar á Gilsá i Eyafirde fyrer **Tvenna Tigetige Rixdale Specie**, hvoriar Järder hann sie búenn á þriggia áre fresie ad betala, dat. 22. Júlii 782

21. Affalsbref Syßlumanns Jóns Eggertssonar, á Eire med Eirarkote 24 hundr, samt Melakote 5 hundr. til Gríms Einarsonar fyrer 200 Rdr. Specie, dat. 22. Aug: 774

22. Affalsbref Magnúsar Arngrimssonar á 13 hundr: 105 al: i Hólum i Hvamsveit til Jóns Brandssonar fyrer 76 Rd: til Specie og 34 St: Courant, dat. 26. Februarii 780

23. Affalsbref Jóns Jónssonar á 5 hundr, i Hofdadal i Talknafirde, til Kaupm. Peturs Holter, fyrer 50 Rdr. Specie, dat. 9: Aug: 1781

24

24. Affalsbref Biarna Sæmundsonar at 3 hundr. 90 al. i Jordunne Twngu i Talknafirde, til Hr. Kavpmanns P. Holter, fyrer 39 Rdr. 89 Sk. Courant, dat. 26. Martii 1782.

25. Protest Eiriks Solmundssonar, ad nockur kavpe af Fœrœdlingnum Magnuse Jvarssyne Hœlfa Jordina Skaldabwder, liggiande i Ystra Hrepp, sem Hann (Eirikur) lyser sijna Eign, fyrer undannfared og yferstandande uppheldr Systur Hanns, Omagans Christinar Solmundsdottur, epter þeirra i mille giordre Contract, Dat. 20. Julii 1782.

1782 Voru upplesnar fylgiande *Cantioner.*

1.) Caution Sysslumanns Halldors Jacobssonar, med 20 hundr. i Selle i Kollafirde, til Hañs Kongl. Majst. fyrer Betaling þeirra 122 Rdr. med Rentum, iñañ 1784 ærs Utgangs, sem hañ iñañ þess Tijma skal betala til þess Kongl. Cassa, dat. 6. Julii 1782.

2.) Caution Sr. Gudmundar Wigfussonar, med 5 hundr. i Gullberastødum, iñañ Borgarfiardar Sysslu, vegna Mr. Jons Sveinssonar, fyrer ærlega Afgist af Kiósar Sysslu Jordum, til Hans Kongl. Majst. i næst efterkomande 5 ær, dat. 11. Aug. 1781.

3.) Caution Sysslumañsins Davids Skefings med Aurlakstødum 30 hundr. i Vødlu Sysslu, vegna Sysslumañs Biarna Einarsonar, fyrer ærlega Afgist af Bardastrandar Sysslu, til Hañs Kongel. Majsts. Cassa, dat. 28da Junii 1782.

4.) Caution Hr. Løgmañs S. Sölvasonar, med Jorduñe Háls i Svarsadardal 20 hundr. vegna Sysslumañs Jons Sveinssonar, fyrer ærlega Afgist til Hans Majst. af Mula Sysslu Sudurparte, dat. 31. Julii 1781.

En nu var uppleſed Reglement *om den Kongel.* Grönlandſke, Islandſke, Finmarſke *og* Færöiſke *Handel, og ſammes* Privilegier *og Friheder paa* 30 *Aar.* Dat. FREDENSBORG Slot *den* 2. Julii 1781.

Enn nw fylgia Alþijngesbookenne 2. Efterskrifadar Lysingar.

1.)

Eg underskrifadur lyse 2. Hvalskeitum, sem eg hefe brwkad og framveig-

veiges æſet ad brwka, þad fyrra med þeſſu merke *GL. MS.* og þad ſidara *GUNL. MS.* Walldaſtødum i Stranda Syſſlu d. 9. Julii 1782.

Gunnlaugur Magnusſon.

2.)

Underſkrifadur lyſer 1. Hvalſkeite ſem brwkad hefe og framveges æſet ad brwka, ødrumegenn med þeſſu merke *M. O. S.* enn hins vegar *MAGNUS O. S. A. B.* Brandagile i Hunavatns Syſſlu d. 10. Julii 1782.

Magnus Olafsſon.

Sÿſſlumenn komner til Alþinges Anno 1782.

Sÿſſlum.	Sr: *GUDMUNDUR KETILSSON*	þann 8. Julii
=	Sr: *JON EGGERTSSON*	11.
=	Sr: *JON JONSSON*	12.
=	Sr: *JON ARNORSSON* úr Iſafiardar S.	13.
=	Sr: *JON ARNORSSON* úr Snæfells S.	15.
=	Sr: *SIGURDUR SIGURDSSON*	12.
=	Sr: *JON HELGASON*	16.
=	Sr: *W. SKEVING* og	
=	Sr: *MAGNUS GISLASON*	17.
=	Sr: *WIGFUS THORARENSON*	18.
=	Sr: *LYDUR GUDMUNDSSON*	19.
=	Sr: *STEINDOR FINNSSON*	22.

Þeſſe Logþinges Acta eru rett utſkrifud af Logþinges Rettar Protocollen Anni 1782.

Vitnar

TH. NICOLAUSSON.

Reglement, om den Kongelige Grønlandſke, Islandſke, Finmarkſke og Færøiſke Handel, og

ſammes

sammes Privilegier og Friheder paa 30 Aar. Fredensborg Slot, den 2. Julii 1781.

Vi Christian den Syvende,

af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsteen, Stormarn, Ditmersken og Oldenborg ꝛc. ꝛc. Giöre alle vitterligt:

At ligesom Vor allernaadigste Omhue, fra Vor Regierings Begyndelse af, altid har været henvendt til Vore Staters Flor og Velstand, saa haver og samme i Særdeleshed været stiilet paa Handelen og Fiskerierne paa og omkring Vore Lande, Grønland, Island, Finmarken og Færøerne, paa det deraf kunde drages den meste Fordeel, som muligt, saavel for disse Lande selv, som for Vore Stater. I denne Henseende have Vi i Aaret 1774. allernaadigst udløst det forrige almindelige Handels-Compagnie, og siden ladet den Grønlandske Handel paa den eene Side, og den Islandske og Finmarkske paa den anden, forestaae ved 2de adskilte Directioner, samt til disse 2de sidste Handeler endnu føiet den Færøiske, alt under Vor Stats-Balance- og Ober-Skatte-Directions Bestyrelse. Vi have ligeledes i værende Tiid allernaadigst anordnet for Island og Finmarken nye, og med disse Tiders Omstændigheder mere overeensstemmende Taxter, end de forrige vare, samt ladet bygge endeel Skibe, saavel til Hval- og Robbe-Fangst i Strat-Davis og ved Spits-Bergen, som til Torske-Fangsten under Island, med mere. Og da det er Vort allernaadigste Ønske, at disse og deslige Anlæg, til Nærings-Midlernes Befordring og Handelens Udviidelse, maatte blive vedligeholdte, og bragte til al mulig Fuldkommenhed, saa have Vi allerede ei alleene allernaadigst fundet for godt, at den Grønlandske Handel og Fiskefangst fra 1. May indeværende Aar skal igien foreenes med den Islandske og Finmarkske, men og nu, af disse 3de Handeler, tillige med den Færøiske, ved dette Vort Reglement, allernaadigst at stifte og oprette en samlet Handel, under Navn af **den Kongelige Grønlandske, Islandske, Finmarkske**

ske og Færøiske Handel, hvis Begyndelse skal regnes fra 1ste Januarii indeværende Aar, og den siden vedblive i 30 Aar, og altsaa indtil Udgangen af Aaret 1810, med saadan Indretning og Friheder som følger.

1.

For disse saaledes foreenede Handeler have Vi allerede allernaadigst beskikket en Direction, bestaaende nu for Haanden af Vore Geheimeraader, *Christian Ludvig von Stemann* og *Owe Höegh Guldberg*, Riddere, Vores Conferentz-Raad *John Erichsen*, og Vores Etatz Raad *Wilhelm August Hansen*; og naar nogen af disse skulle afgaae, have de øvrige tilbageværende allerunderdanigst at foreslaae Os 2de Personer, hvoraf Vi efter Befindende, allernaadigst kunne udvælge een i den Afgangnes Sted. Ellers er Vor Allernaadigste Villie og Befaling, at tvende Deputerede af Vort Rente-Kammer, og deriblant den Første, altiid skulle have Sæde i denne Direction, og samme første Deputeret af Rente-Kammeret tillige have umiddelbar Forestilling til Os i alle de Sager, som angaae disse foreenede Handeler. Ligeledes have Vi for disse Handeler allernaadigst udnævnt en Administration, som nu for Tiden skal bestaae af følgende administrerende Directeurer, saasom, for den Islandske og Finmarkske Handel, Vores Justitz-Raad og Raadmand i Vor Kongelige Residents-Stad Kiøbenhavn, *Hans Christian Bech*; for den Færøiske, Vores forbemeldte Etats-Raad *Hansen*; og for den Grønlandske, Vores Justits-Raad *Hartvig Marcus Frisch*.

2.

Directionen skal forestaae og bestyre den heele Handel over hovedet, samt overlegge og beslutte alt hvad derhen hører, saaledes som det, efter Omstændighederne, nyttigst befindes, og til den Ende forsamle sig saa ofte Nødvendigheden udkræver. Den authoriserer Handelens Hoved-Bøger, Journaler, Casse-Bøger og Referat-Protoller. Skulde noget forefalde, hvori Directionen kunde finde betænkeligt selv at giøre Udslag, bliver saadant Os allerunderdanigst at forestille, og Vor allernaadigste Resolution derom at indhente: Men som intet Nyt og Vigtigt maa settes i Værk uden Directionens Forevidende, saa bliver den, og, naar den efter bedste Indsigt og Skiønsomhed vedbørligen haver overlagt, og i den Protocoll, som for dens Deliberationer skal holdes, beslutte en Sag, fri for alt Ansvar og Tiltale, hvad enten Udfaldet deraf maatte blive lykkeligt og fordeelagtigt for Handelen, eller ikke. Skulde noget Magtpaaliggende saa pludselig indtreffe, at det ey kunde taale at opholdes indtil den heele Direction kan blive samlet, tillade Vi allernaadigst, at de af dens Lemmer, som da ere tilstæde, maae efter Overlæg med Administrationen afgiøre saadant.

3.

De administrerende Directeurer skulle, under Directionens Opsyn, have den særdeles Bestyrelse af alle løbende Forretninger ved Comptoirerne, Pladsene, Pakhuusene og Skibene, enhver ved sin Handel, hvilke Forretninger Directionen, efter Omstændighederne, nærmere bestemmer ved et Reglement. De authoriserer de fornødne Bøger saavel for Betienterne ved Pladsene og Pakhuusene, som for Handels-Betienterne i vedkommende Lynde. De skulle ligeledes besørge, at alt det behøvende

de

de, være sig til Handelen eller Skibenes Udrustning, bliver anskaffet i rette Tiid paa billigste Vilkaar og af forsvarlig Godhed, samt alle saa vel til Udskibning til vedkommende Lande bestemte, som derfra hidbragte, Varer paa bedste Maade bevarede, og til meest mulig Fordeel udbragte. Til den Ende skulle Handelens samtlige Betiente, saavel ved Comptoirerne, som ved Pladsene og Pakhuusene være forbundne til, uvegerlig at rette sig efter hvad dem paa Handelens Vegne af de administrerende Directeurer, hver ved sin Handel, eller alle samtlig, bliver befalet.

4.

For at Forretningerne i det øvrige kunne altid have des ordentligere Fremgang, skal den Grønlandske Handel paa den eene Side, ligesom paa den anden den Islandske, Finmarkske og Færøiske (hvilken sidste ellers, saalænge Vores Etats-Raad *Hansen* beholder dens Administration, bestyres paa samme Maade som hidindtil) have hver sit eget Comptoir til Bogholderie og Correspondence, samt egne Referat-Protocoller, for de Sager, som behøve at behandles skrivtlig. De 3de administrerende Directeurer, (eller i det mindste 2de af dem, naar de ey kunne være alle tilstæde,) afgiøre samtlig alle de løbende Sager, saavidt de af Directionen ere dem overladte, som komme under Deliberation ved Protocollen; og hvad de i deres Forsamling beslutte, indtegnes, af den administrerende Directeur ved hver Handel, i den Referat-Protocol, som hører til samme, og underskrives af dem alle, hvorpaa enhver, for sin Handel for sig, besørger Expeditionerne, som de og alle underskrive. Vigtige Sager, som ikke kunne regnes til de løbende, extraheres i Overeensstemmelse med 2 Art. i en egen Protocol, for at foredra-

 ges

ges Directionen, og derpaa at indhente dennes Resolution. Og hvad Administrationen da, i Kraft af det i 3 Art. ommeldte Reglement, eller af Directionens Resolutioner, beslutter og foranstalter, derfor bliver den ligeledes frie for alt Ansvar og Tiltale, hvorledes det end maatte udfalde.

5.

Alle de Betiente ved disse Handeler, som enten nu af Stats-Balance-Directionen ere ansatte, eller tilforn have været antagne, være sig i Kiøbenhavn, eller i Grønland, Island, Finmarken og Færøerne, forblive i Tienesten, med saadan Løn og Rettigheder, som de hidtil havt have, saalænge de findes duelige og beqvemme; Men derimod blive de pligtige til at underkaste sig de Forandringer i Forretningerne, som Directionen, efter Omstændighederne, maatte finde fornødne; Ligesom sam-me og herved allernaadigst forundes Rettighed til, baade at give de Instructioner, som Handelens-Betiente allerede have, hvad Indretning og Bestemmelse der maatte eragtes at være passeligst, saavelsom at forsyne med Instructioner de af Betienterne, som endnu ikke maatte have samme, og at afskeedige de Betiente, som maatte findes ulydige eller forsømmelige i deres Embede, og andre duelige i deres Sted at antage. Og skulde Fornødenheden i Tiden udfordre fleere Betiente, end nu ere ansatte, skal Directionen allernaadigst være bemyndiget til at antage dem, og bestemme for enhver en passende Løn, efter hans Tienestes og Forretningers Beskaffenhed.

6.

Til forbemeldte Handels- og Fiskefangs-Drivt ville Vi Allernaadigst have bestemt en Fond eller Capital af To Millioner Rigsdaler, hvor-

hvortil saavidt den Islandske, Finmarkske og Færøiske Handel angaaer, ere at regne: disses samtlige Eyendomme af Grunde, Bygninger, Inventarier, Vare, samt udestaaende Fordringer saavel i Kiøbenhavn og paa fremmede Steder, som i Island, Finmarken og Færøerne, tillige med de 47 Skibe, som den Islandske og Finmarkske Handel for nærværende Tiid eyer. Saavidt den Grønlandske Handel angaaer, er at regne til forbemeldte Fond alt hvad forrige Grønlandske Handel og Fiskefangst til ultimum April sidstafvigte haver været tilhørende, af Chalupper, Fadeværk og allehaande Fleth-Sorter til Hval- og Robbe-Fangst, saavelsom Tran-Brænderiet og Bødkeriet paa Christianshavn, med dertil hørende Grunde, Inventarier og Bygninger af Tranbakker og andet. Videre er hertil at regne 11. Colonier i Grønland, nemlig: "**Julianeshaab, Friderichshaab,** "**Gothaab, Sukkertoppen,**" (som nu forflottes til et beqvemmere Sted) "**Holstensborg, Egesminde, Christianshaab, Jacobshavn,** "**Rittenbenk,**" (som forflottes til Svarte-Vogel-Bay) "**Omenak** og "**Upernavik,**" samt de 3de Loger "**Fiskenæsset, Godhavn** og **Claus-** "**havn,**" med alle dertil hørende Bygninger, Inventarier, Vare-Beholdninger og udestaaende Fordringer; og endelig 19 Skibe, som ere bygte og indrettede deels til Hval- og Robbe-Fangst, og deels til Fart paa Colonierne i Grønland, nemlig:

Kronprindsenshaab,	drægtig	122	Commerce-Læster	
General Eichstædt	-	117	-	-
Baron Krag Juel Wind	-	$114\frac{1}{2}$	-	-
Geheimeraad Schack Rathlov	-	113	-	-
Kongens Gave	-	105	-	-

Ne-

Nepisene	=	=	=	77½	=	=
Conferentsraad Prætorius			=	75½	=	=
Rittenbenk	=	=	=	74½	=	=
Disco	=	=	=	74	=	=
Sukkertoppen		=	=	74	=	=
Friderichshaab		=	=	73	=	=
Gothaab	=	=	=	73	=	=
Omenak	=	=	=	72	=	=
Island	=	=	=	76	=	=
Holstensborg	=	=	=	70½	=	=
St. Peder	=	=	=	70	=	=
Godhavn	=	=	=	60	=	=
Lovisenborg	=	=	=	55	=	=
Thaasinge=Slot		=	=	50	=	=

med alt dertil horende Inventarium af hvad Navn nævnes kan, hvilket altsammen (tilligemed alle de til Gronlands Beseiling samt Hval= og Robbe=Fangsten horende Brevskaber og Protocoller) nu overgaaer til de med den Gronlandske Handel og Fiske=Fangst forEenede Handeler, efter den Priis, hvortil det er ansat i forrige Gronlandske Handels Boger; hvorefter den nu stiftede Gronlandske Handel tilfalder alt det, som i indeværende Aar maatte hiembringes af Fangsten under Spitsbergen og i Strat=Davis, saavelsom af Handelen ved Colonierne og Logerne i Gronland; hvorimod den forrige Gronlandske Handel beholder for sig, hvad endnu maatte være forhaanden af Tran, Barder, eller andre forrige Aars Producter fra Gronland og Spitsbergen. Men om disse samtlige Eiendomme, efter

ter forbemeldte Anslag, ikke kunne udgiøre den bestemte Capital af 2 Millioner, ville Vi Allernaadigst tilskyde det Manglende af Vores Cassa: Og skulde disse 2 Millioner ikke findes tilstrækkelige til forbemeldte Handelers og Fiskeriers Drivt, skal det være Directionen Allernaadigst tilladt til det Manglende at optage et Laan, mod lovlig Rente, indtil een Million.

7.

Ligesom hver af de foreenede Handeler, efter 4 Artikel, haver sit eget Comtoir og Bogholderie, saa bliver der, for Ordens Skyld, og at det altiid sikkert kan viides, hvad og hvor meget af den udkommer, 2 Bogholdere og 1 Casserer, den eene Bogholder for den Grønlandske Handel og Fiskefangst, og den anden som hidindtil for den Islandske, Finmarkske og Færøiske Handel og Fiskerie. Til daglige Udgivter tillades Cassereren at have en Summa af 4000 Rigsdaler under sin Bevaring, hvorfor han stiller Caution, hvis Beløb Directionen bestemmer efter Befindende. Alt hvad meere indløber af reede Penge, deponeres strax i Banquen, hvor Handelens Hoved-Casse altiid skal være, og hver Handel derfor tage sit Folium sammesteds; og paa det, som saaledes er deponeret, maa intet assigneres, med mindre Assignationen i det mindste af 2 af de administrerende Directeurer er underskreven, og af Cassereren parapheret. Ved hvert Aars Udgang uddrages, saasnart skee kan, af hver Handels Bøger en General-Balance, som forelegges Directionen, tilligemed en oplysælig Forklaring om Handelens da værende Forfatning, samt Vinden og Taben, saaledes at Handelens heele Tilstand deraf tydeligen kand erfares. Med Overskud eller Tab forholdes, som si-

den nærmere anordnes. Men for at kunne, uden videre Byrde for Hoved-Casserne, bestride saavel de nu paa hver af Handelerne hæftende, eller herefter faldende Pensioner, som Pleye og Kuur for dem, der i een eller anden Maade kunne komme til Skade i Tienesten, beholder den Islandske, Finmarkske og Færøiske Handel, til saadant Brug, den Beholdning, som sammes Fattig-Casse havde til forrige Aars Udgang; ligesom forrige Grønlandske Handel overdrager til den nu værende, en, imod de Eiendomme, som fra samme overgaae forholdsmæssig Andeel af sin Fattig-Casses Beholdning.

8.

Revisionen saavel af de foreenede Handelers Hoved- og Bi-Bøger, som af Handels-Betienternes Regnskaber i Grønland, Island, Finmarken og Færøerne, besørges ved et af Os allernaadigst anordnet Revisions-Comptoir, som under Directionens Opsigt foreenes med Handelerne; og Vi ville efterdags, som hidtil, lade Revisor og hans beskikkede Med-Hielpere betale deres Gager af Vores Casse ved Stats-Balance-Directionen. Revisor fører al den Correspondence, som reyser sig af Antegnelserne og deres Decision, paa det samme altiid kan være vedbørligen adskilt fra, og ikke blandes med, den øvrige, til Handelens Bestyrelse egentlig hørende Brevvexling. Antegnelserne i Handelens Hoved- og Bi-Bøger, saavelsom i det Regnskab, som Vores Etats-Raad *Hansen* nu aflegger for den Færøiske Handels Administration i Kiøbenhavn, decideres af Directionen. Men for Handels-Betienternes Regnskaber i vedkommende Lande ville Vi Allernaadigst være betænkt paa at anordne en Decisor, dog paa den Maade, at de Poster,

som

som han ikke maatte tiltroe sig paa egen Haand at afgiøre, udsettes til Referat for Administrationen, som endeligen afgiør og deciderer samme; med mindre den maatte finde nogen Post saa vigtig, at samme behøvede at extraheres til Referat i Directionens Protocol, for at afgiøres ved dens Decision. Men de Decisioner, som, enten paa den eene eller den anden af de foreskrevne Maader, fældes udi Handelens Regnskabs-Sager, blive, for vedkommende Decisorer, frie for alt Ansvar, samt Paaanke for Lov og Dom.

9.

Den ved dette Vort Allernaadigste Reglement stiftede Handel beholder eene Rettighed, i forbemeldte 30 Aar, til at handle saavel paa Grønland, som Island, Finmarken og Færøerne med dertil liggende smaa Øer, ingen undtagen, saaledes som denne Rettighed, ved de nu giældende Allernaadigste Forordninger og Forbudde imod andre, allerede findes bestemt, samt Ret til at drive Hval- og anden Fiskefangst sammesteds: Hvilket alt Vi Allernaadigst ville paa det kraftigste haandhæve og beskytte Handelen, med saadanne Friheder, Rettigheder, og Herligheder, som Vi finde passende med det ved denne Indretning Allernaadigst tilsigtede Øyemeed; samt, i saadan Henseende, lade den, efter Ansøgning, igiennem Vore Collegier, medeele alle til dens Skibes og Ladningers Sikkerhed, efter Anordningerne udfordrende Søe-Passe, naar fra dens Side, paa anordnet Maade, beviises og certificeres, at Skibene ere den tilhørende, og at de gaae enten for dens egen Regning, eller paa Fragt; i hvilket Tilfælde saavel Skibene selv, som disses Ladninger, skulle aldeeles ubehindrede, og uden noget Ophold eller Anholdelse, fortsette deres forehavende Reiser; ligesom de og, uden Directio-

nens Willie eller Tilladelse, ikke skulle blive, være sig i Krigs- eller Freds-Tiider, anholdte eller anvendte til andet Brug, end de af Directionen ere bestemte til.

10.

Ligesom det er Vores Allernaadigste Attraae, at Handelen og Fiskefangsten i forbemeldte Vore Lande, saavidt muligt er, skal forbedres og udvides; saa ville Vi og, at den ved dette Vort Reglement stiftede Handel ey alleene skal holde de allerede havende, og de nu til samme overgaaende Hvalfanger- og andre Fisker-Skibe i vedborlig Stand, men og, saavidt Leiligheden kan tillade, søge at formeere samme, ved at bygge nye Tiid efter anden; til hvilken Ende Vi Allernaadigst ville lade Handelen af Vores Cassa udbetale i Bygnings-Præmie af hvert Skib, som den i Vor Kongelige Residentz-Stad Kiøbenhavn lader bygge af ny til Hval-, Robbe- og Torske-Fangst, eller til anden Fart, 16 Rigsdaler, og af hvert Skib, som den lader bygge paa andre Steder i Vore Riger og Lande, 8 Rigsdaler pr. Commerce-Læst, naar saadanne Skibe efter Forordningen af 18. Martii 1776. ere bygte og indrettede til Defensions-Skibe; men over Hovedet 10 Rigsdlr. pr. Commerce-Læst, om ikke; naar ellers Skibene bygges i Kiøbenhavn og til Handelens eget Brug; samt desuden en Præmie af 10 Rigsdaler pr. Commerce-Læst for hvert Skib, som aarlig udreedes paa Hval- eller Robbe-Fangst eller paa Torske-Fiskeriet; hvilken Udreednings-Præmie ligesaavel skal strække sig til de paa Vinter-Fangst i Strat-Davis udgaaende Skibe, som hine, der udgaae om Foraaret paa Hval-, Robbe- eller Torske-Fangst.

11.

I Henſigt til Handelens Drivt og Udvidelſe i Grønland, Is-land, Finmarken og Færøerne, ville Vi ligeledes ey alleene, at de der nu havende Anlæg til Handel ſkulle holdes ved Magt, men en-dog formeeres, ſaavidt dette maatte findes tienligt. Til hvilken En-de Directionen herved Allernaadigſt bemyndiges til, naar og hvor den maatte bringe i Erfaring, at ſaadanne nye Anlæg, være ſig til Handel, Fangſt, eller Fiſke-Virkning, maatte kunne blive nødven-dige, eller nyttige, til at befordre Næring og Handel paa viſſe Stræk-ninger meere end før, da at anlægge ſamme af nye, ligeſom og at forflytte de nu værende Anlæg til beqvemmere og fordeelagtigere Ste-der, ſaavidt Fornødenheden det maatte udkræve. Dog naar nye Co-lonier eller Loger ſkulle oprettes i Grønland, maa Os, ſom hidind-til, derom i Forvejen giøres allerunderdanigſt Foreſtilling, og Vo-res Allernaadigſte Tilladelſe dertil indhentes. I hvilket tilfælde Vi da, af Vores Caſſe Allernaadigſt ville lade udbetale de paa ſaa-danne nye Coloniers eller Logers Anlæg medgaaende Omkoſtninger, efter rigtig, og af Adminiſtrationen atteſteret Regning.

12.

For Grønlands Beſeiling og Providering, ſamt Miſſionairers og Catecheters Underholdning ville Vi, i Anledning af de mellem Vort Miſſions-Collegium og forrige almindelige Handels-Compag-nie i Aarene 1750 og 1751 ſluttede Foreeninger, allernaadigſt lade i December Maaned hvert Aar af Vores Caſſe udbetale for hver Colonie 600 Rdlr., og for hver Loge 300 Rdlr. Men hvad Miſ-ſionairer, Catecheter, eller andre Miſſionens Betiente oppebære ved

Handelen i Grønland, uden for det, dem af samme er betinget, betales Handelen, som hidentil, af Missions-Collegio, efter derover indsendende attesterede Regninger. Med Erstatning for nye Missioners Anlæggelse forholdes ligeledes, som hidentil er skeet i lige Tilfælde.

13.

Med de Mæhriske Brødre i Grønland forbliver det i alle Maader fremdeles som hidindtil, og saaledes, som det ved Vort Danske Cancelies Foranstaltning af 22 Martii 1777. nærmere er bestemt. I øvrigt have de i Overeensstemmelse med Vore Allernaadigste Anordninger, som enten ere eller herefter blive givne, til Landets og Handelens Bedste, at drage al Omsorg for, at de til deres Meenigheder hørende Grønlændere holdes saavel til al mulig Orden i deres Huuse, som til Fliid og Stræbsomhed i deres Næring.

14.

Ligesom Vi hidindtil have Allernaadigst føiet de Anstalter, at de til Hval-Fangsten og Fiskerierne fornødne Søe-Folk ikke skulle udskrives til Vores Flode og anden Søe-Krigs-Tienestе uden i yderste Nødsfald; saa ville Vi og Allernaadigst lade den nu stiftede foreenede Handel vederfares den samme Skaansel, saalænge dette Reglement vedvarer; til hvilken Ende Vi Allernaadigst ville befale Vort Admiralitets-Collegium, endog i de Tilfælde, naar Udskrivning skeer til Vores Flode, at drage Omsorg for, at Handelen kan blive forsynet med det til dens Hvalfanger-, Fisker- og Handels-Skibe

be-

behøvende Mandskab, naar sammes Antal fra Handelens Side opgives: Og da Nødvendigheden udfordrer, at Hvalfanger- og Fisker-Skibene skulle være forsynede med duelige og øvede Folk saavel til at føre Skibene selv, som til at drive Fangsten; saa ville Vi og, at de fra Fangsten hver Gang tilbagekommende Folk, saa meget muligt er, skulle forskaanes for Udskrivning til Vores Søe-Tieneste, naar de paa den allerede anordnede Maade ere forsynede med Beviiser fra Handelen (hvilke ellers alle, som antages til denne Fart, bør have) at de ere antagne til nye Reiser.

15.

Alle Commandeurer, Skippere og Skibsfolk, som ere antagne til Fart paa Handelens Skibe, være sig i Vores Danske Provindser, eller i Hertugdømmene, maae, naar de i saadant Ærende foraarsages at reise til Lands til Vores Kongelige Residentz-Stad Kiøbenhavn, eller tilbage igien, være befriede for at tage Vognmands Vogne, og derimod, upaatalt af Vognmands-Laugene nu eller i Fremtiiden, have Frihed til at tage hvad Vogne, de bedst kunne bekomme, samt overalt passere frie, naar de med Beviis fra Handelen godtgiøre, at de enten reyse til Kiøbenhavn, for at tiltræde Tieneste ved samme, eller hiem igien, naar deres Tieneste eller Forretninger for den Gang ophøre. Dog have de, naar de reise fra Kiøbenhavn, at forevise de Passer, som dem gives af Handelen, for Over-Præsidenten, som samme uden Betaling paategner; hvorefter de passere frit og ubehindret; alleene at de holde sig de Forsigtigheds-Regler, som ere eller blive foreskrevne, i Anledning af indrykkende Qvægsyge,

eller

andre smitsomme Sygdomme, vedborligen efterrettelige.

16.

Hvad Soefarende og Haandværks-Folk, der maatte indkomme fra fremmede Steder, til denne Handels Tieneste, og indtræde i samme, nyde, saalænge, de derudi forblive, lige Rettighed og Beskyttelse, som Vore egne her boesatte Undersaatter, uden at maae i nogen maade hindres i Tienesten, eller tages derfra. Overalt skulle og Handelens Folk og Betiente, baade her og i Grønland, Island, Finmarken og Færøerne, saavelsom de der fare paa Handelens Skibe, saa længe de staae i Tienesten, samt deres i Vore Riger og Lande boende Hustruer, være frie og forskaanede for borgerlige Besværinger, saa længe de ikke drive anden borgerlig Næring.

17.

Hvad Haandværks-Folk, af Bødkere og andre, Handelen maatte behøve til dens og Fiskeriernes Fortsættelse og Drivt, maa den antage og bruge, aldeles uformeent af Laugene i Kiøbenhavn eller andre, saa længe slige Haandværks-Folk ikke arbeide andensteds, end paa dens Pladse og i dens Pakhuuse, og ikke forfærdige andet, end hvad der behøves til Handelen, Fiskefangsten, Skibs-Byggeriet, og Skibenes Udrustning.

18.

Naar nogen, paa Handelens Hvalfanger- eller Fisker-Skibe farende, som enten selv har været boesat i Hertugdommene, eller hørt til en der boesat Familie, skulde i Handelens Tieneste afgaae ved

Do-

Døden, haver Directionen Rettighed til, uden Deeltagelse af Staden Kiøbenhavns Skifte-Jurisdiction, at lade hans Efterladenskab imod behørig Rigtighed udlevere til Arvingerne, alene at dette skeer med dens Skifterets Forevidende, under hvilken den Afdøde hørte førend han gik i Tienesten, paa det Arven kan, efter Loven, komme til rigtig Deeling; Ligesom Vi og ville have alt saadanne Afdødes Efterladenskab, som udføres til Vores tydske Provindser, Allernaadigst fritaget fra al Afkortning af 6te og 10de Penge. Naar derimod nogen Handels-Betient ved Colonierne eller Logerne i Grønland afgaaer ved Døden, og efterlader sig umyndige Arvinger, skal Directionen være i Overformynderes Sted, og imodtage i Handelen den dem tilfaldne Arve-Capital, imod 4 pro Cento aarlig Rente, indtil de bliver myndige og kunne modtage den, da den igien til dem skal udbetales.

19.

Alle til Grønlands, Islands, Finmarkens og Færøernes Beseiling, samt Hvalfanger- og Fisker-Skibenes Udrustning behøvende Varer, have Vi, saavel ved Indgaaende som Udgaaende Allernaadigst fritaget for Told i Øresund, Belterne og Kiøbenhavn, saavelsom for Consumtion, Accise, og alle andre ordinaire eller extraordinaire Paalæg, som nu ere, eller herefter maatte vorde paabudne. Paa alle indenlandske Fabrik- eller Manufactur-Varer, som Handelen lader udføre, enten til disse Lande, eller fremmede Steder, og hvorpaa Præmier enten allerede ere, eller maatte vorde bevilgede, ville Vi lade samme Allernaadigst godtgiøre af Vores Casse de paa ethvert Slags allerede fastsatte eller herefter fastsettende Præmier.

20.

Iligemaade ville Vi Allernaadigst have de fra Grønland, Island, Finmarken og Færøerne hidbringende, og herfra igien til indenrigske eller fremmede Steder, udbringende Varer, saavelsom den Tran, der bliver udbrændt af det Hval- og Robbe-Spæk, som hiembringes fra Grønland, eller fra Fangsten, til Kiøbenhavn, fritagne fra Told, Consumtion, Accise og alle nu værende eller tilkommende Paalæg, af hvad Navn nævnes kunne, alleene med den Undtagelse, at der af de Grønlandske, Islandske, Finmarkske og Færøiske Varer, som herfra igien udskibes til fremmede Steder, betales ved Udskibningen 1 pro Cento Recognition af deres Værdie.

21.

Alle Skibe, som disse foreenede Handeler ere tilhørende, skulle naar de fare for sammes egen Regning, eller bringe Varer til eller fra Grønland, Island, Finmarken og Færøe, saavelsom, naar de udføre disse Landes Producter, enten directe derfra eller fra Kiøbenhavn til fremmede Steder, Allernaadigst være befriede paa alle Steder i Vore Riger og Lande for Havne-, Laste- og Ranzon-Penge, samt for alle Afgivter i Sundet og Belterne, de sædvanlige Fyhr-Penge alleene undtagne. Og saavidt disse Handeler, i Anledning af deres Varers Udskibning til Spanien, Middelhavet, eller andre sydlige Farvande, maatte finde Speculation paa at hiemføre nogle fremmede Varer, som ellers ere tilladte i Vore Riger og Lande at indføres, skal det være dem Allernaadigst tilladt at indføre samme, med den Ret og Friheder, hvilke Commerce-Forordningen og Told-Anordningerne Allernaadigst have bestemt;

Dog

dog at Handelerne derpaa nyde vedblivende Oplags-Frihed, uden Hensigt til Qvantitæten; Hvad som da af disse Varer bliver udført til udenrigs Steder, bliver fri for alle Told-Afgivter; men hvad som forbliver i Landet, fortoldes efter Anordningerne.

22.

I Hensigt til Vægt og Maal, samt Auctioners Holdelse, saavelsom med at Handelerne selv, uden at bruge Justeer-Kammeret, besørge Justeeringen af deres Tran-Tønder, forholdes fremdeles ligesom hidindtil; Dog maae Tran-Tønderne, for Efterretligheds Skyld, være forsynede med Handelens Mærke, og den være ansvarlig til, at Alting med Maal, Vægt, og Justeering saaledes forrettes og tilgaaer, som det ved Anordningerne Allernaadigst er bestemt: Ligeleedes maa Directionen ved Handelernes egne Betiente lade besørge Waterskouts-Embedet for alle deres Skibe, udfærdige Rullerne over Mandskabet, samt lade foranstalte alt det behøvende i Hensigt til sammes Forhyring.

23.

Videre skal det være disse foreenede Handeler Allernaadigst tilladt, til alle Documenter, som for samme udfærdiges, og deriblandt til Clareringerne ved Told-Stederne, at betiene sig af ustemplet Papiir, saaledes, at deslige Documenter, naar de alene af de rette vedkommende, hvert efter sin Beskaffenhed, ere udstedte og underskrevne, skulle paa alle Steder, og i al Rettergang være lige saa gyldige, som om de paa stemplet Papiir vare udfærdigede.

24.

Hvad Metaller og Mineralier, der maatte findes i Grønland, Island, Finmarken og Færøerne, ville Vi Allernaadigst have Handelen overladt at anvendes til sammes meest mulige Nytte og Fordeel imod billig Betaling for Arbeidet til dem, som opgrave eller føre saadant til Vedkommende Handels-Pladse. Dog bliver dem, der eye Grunden paa de Steder, hvor saadant falder, denne deres Eiendom i alle Maader forbeholden, saa at Handelen maa have Grundens Brug i deres Minde. Saltværket paa Reykenæs i Island ville Vi derimod indtil videre have Os Allernaadigst forbeholdet; Men det derved faldende Salt modtager Handelen fremdeles paa den allerede vedtagne og af Os Allernaadigst approberede Maade.

25.

Handelens egne Skibe, hvad enten de fare paa Hval-, Robbe- og Torske-Fangst, eller paa anden Fart, tillade Vi Allernaadigst fremdeles at beholde det Split-Flag, som de hidtil have ført, og som er af mørkere Dug, end det, der er anordnet for Vores Flode; og ligesom den forrige Grønlandske Handel haver ladet forfatte, for Hvalfanger-Skibene, særdeles Skibs-Artikle, hvilke af Os Allernaadigst ere blevne approberede; Saa skal det og være disse foreenede Handeler Allernaadigst tilladt, at forfatte Skibs-Artikle for deres andre Skibe, hvorhen de end seile, og til hvad Brug de end ere bestemte; paa hvilke Artikle Vi og, naar Directionen saadant Allerunderdanigst ansøger, ville meddele Vores Allernaadigste Approbation.

26.

26.

For Islands Beseiling betales fremdeles, ligesom nu, ved hvert Aars Udgang til Vores Casse 7000 Rigsdaler Courant, og for Færøernes, efter det imellem Vor Stats-Balance-Direction og Finance-Collegium sidst vedtagne, 5500 Rigsdaler Courant. Men Vore Landskylds-Rettigheder i begge Lande, som indlegges i Handelen, betales desuden for sig, og det i Færøe, efter den Taxt, som hidtil haver været, men i Island med 7 Rdlr. 18 Skill. Courant for hver Skippd. Fisk, men for 1 Alen Vadmel 12 Skill., for 1 Par Hoser 7 Skill., for 1 Tønde Lax 6 Rdlr., for en Tønde Smør 9 Rdlr., samt for 1 Tønde Tran paa 120 Potter 7 Rdlr. 90 Skill., altsammen i Croner; Derimod beholder Handelen fremdeles, paa samme Maade, som hidindtil, saavel Jordebogs Indtægterne, som øvrige visse og uvisse Afgivter af Westmannøe, mod derfor at svare til Vores Casse 200 Rdlr. Croner i aarlig Afgivt.

27.

Ligesom de Islandske, Finmarkske og Færøiske Handeler i Almindelighed fortfare i den samme Forfatning, i hvilken de hidtil have været, saa vedblive de og, den nu stiftede Foreening uagtet, alle de Accorder og Contracter Handelen vedkommende, som de allerede have sluttet og indgaaet, inden Foreeningen skeede; ligesom og den Grønlandske Handel, uagtet den nu foreenes med hine under fælles Direction, forbindes til de Accorder og Contracter om alle de i Aar behøvende Fornødenheder til forestaaende Expedition til Vinter-Fangsten, være sig til Skibenes eller til Vedkommende Coloniers

Providering, som forrige Grønlandske Handels- og Fiskefangsts-Direction maatte have sluttet.

28.

Da disse foreenede Handeler have saa mange Skibe, og Beskaffenheden af disses Bestemmelse er saa meget ulige, at Farligheden for det heele ikke kan eragtes at være større end saa, at Handelen selv, ved at beregne Præmier af dens Skibe og Varer paa en Søe-Assurance-Conto, billig maa formodes altiid at kunne have rigelig Erstatning, om et eller andet Skib eller Ladning skulde forulykkes: saa bliver Directionen herved Allernaadigst bemyndiget til, at lade dens Skibe og Ladninger, ligesom hidintil, gaae for Handelens egen Risico, uden at den, ved indfaldende ulykkelige Hændelser, derfor i nogen Maade forbindes til Ansvar. Derimod er dog Directionen ingenlunde formeent, at lade et eller andet af Handelens Skibe eller Ladninger assurere, naar den, enten i Betragtning af saadanne Ladningers Værd, eller andre Omstændigheder, maatte finde det betænkeligt at vove samme uassurerte; Men da Vor Allernaadigste Villie og Hensigt til det almindelige Beste Befordring er stilet derpaa, at denne Handel, ey alene maa blive varig, men og med Tiden endnu mere tiltage og udvides, saa skal hvad der overskyder paa Handelens Assurance-Conto, blive staaende derpaa, og alleene anvendes deels til at afbøde hvad Tab i Tiden uventelig kunde indtreffe, og deels til at kunne saa meget vissere holde de nu havende og herefter anskaffende Skibe i fuldkommen Stand.

29.

I øvrigt ville Vi Allernaadigst have saavel Handelen selv, og dens Betiente, som Indbyggerne i Vore Lande, Grønland, Jsland, Finmarken og Færøerne, indbyrdes og hver for sig haandhævede ved de Rettigheder og Friheder, som dem ved andre endnu giældende Allernaadigste Anordninger allerede ere forundte, saavidt de ved dette Vort Allernaadigst Reglement ikke udtrykkelig ere bestemte; Ligesom Vi Allernaadigst have Os forbeholdet, at giøre hvad nærmere Anordninger Omstændighederne i sin Tiid maatte vise at blive fornødne, saavel til Nærings-Væsenets Forbedring og Opkomst i disse Lande selv, som Handelens deraf flydende indvortes Forfatning og Drivt, i Overeensstemmelse med Stedernes Beskaffenhed, og der iblant i sær med deres Beleilighed til fordeelagtige Handels Producters Anskaffelse; Da det for Handelen bliver en Pligt, ogsaa paa sin Side at række saadanne Vore Allernaadigste Foranstaltninger Haanden, som i lige Grad sigtende til dens sande Fordeel, samt til disse Landets Velfærd og Vore Staters Bedste.

30.

Da Directionen ikke bliver lønnet af Handelen, nyde de fire Directeurer, som et Honorarium, til lige Deling indbyrdes 1 pro Cento af det ved Handelen hvert Aar udkommende Overskud. De Directeurer, som alene ere administrerende, nyde ligeledes begge tilsammen ¾ pro Cento, og Casiereren og Bogholderne ligeledes tilsammen ¾ pro Cento, som en Opmuntring til Stræbsomhed og Fliid i Tienesten, da de ingen privat Handel maae føre.

Saavel Directeurernes, som Betienternes Gager og Lønninger ved

ved Handelen her, fritage Vi Allernaadigst fra al Afkortning, hvilken Fritagelse fra indeværende Aars Begyndelse af, ogsaa skal strække sig til samtlige Handelens Betiente i Grønland, Island, Finmarken og Færøerne.

31.

Da Vi ellers ved disse Handelers Foreening, for uden Handelens Forbedring og Udvidelse, samt Vore Staters deraf flydende Flor, have den Allernaadigste Hensigt, at Vore kiære og troe Undersaatter, saavel i indbemeldte Lande selv, som andre Vores Stater, kunde ogsaa umiddelbar høste Fordeel af denne Vor Stiftelse: Saa ere Vi Allernaadigst blevne til Sinds, i sin Tiid at ville tillade, at enhver af forbemeldte Vore Undersaatter, som dertil maatte have Evne og Lyst, maae tage Deel og indsætte Penge i denne foreenede Handel, imod derfor at bekomme, ved Vores Stats-Balance- og Ober-Skatte-Direction, saa mange Actie-Breve, stilede paa Ihændehaveren, samt udstedte og underskrevne af Directionen, som den indsatte Capital er stor til; i hvilken Henseende Handelens Fond fra 1. Januarii indeværende Aar at regne, er inddeelt i 20,000 Deele, eller Actier, hver paa 100 Rigsdaler, og til ydermere Sikkerhed for dem, som i sin Tiid maatte indskyde Penge i denne Handel, guarantere Vi dennem hermed engang for alle i foranførte 30 Aar Fire pro Cent aarlig Rente af samme, saaledes, at, naar den aarlige Vinding ved disse Handeler ikke var saa stor, at den beløb sig 4 pro Cent af det heele Indskud, Vi da af Vores Casse ved Stats-Balance-Directionen vil lade samme supplere.

32.

32.

Handelens Bøger og Regnskaber sluttes ved hvert Aars Udgang, og i April Maaned 1783, holdes for første Gang, og siden Aarlig i samme Maaned, en General-Forsamling, til hvilken at bivaane Interessenterne i Forveyen i Aviserne, og ellers paa udfordrende Maade indkaldes. I denne General-Forsamling, hvorved Directionen bør være tilstæde, skal, foruden en omstændelig Forklaring og Efterretning om Handelens Tilstand i alle sine Deele, fremlægges af Administrationen en af Handels-Bøgerne uddragen og af samme til Beviis om Rigtigheden attesteret og underskreven Balance, hvoraf de forenede Handelers Overskud i det næstforløbne Aar tydelig og med Overbeviisning kan erfares; Skulde det nu ved denne Leilighed befindes, at dette Overskud overstiger 4 pr. Cento, skal det saaledes overskydende, oplegges til Handelens Fond og anføres paa en særskilt Vindens- og Tabens-Conto, indtil det er steget til 100,000 Rigsdaler, da dem, som have indskudt Penge i Handelen, endnu tillegges 1 pr. Cento Interesse af deres indsatte Capitaler, saaledes at de da nyde deraf 5 pr. Cento. Paa samme Maade forholdes, naar Overskuddet atter er steget til andre 100,000 Rigsdaler, da de, som have indskudt Penge, igien nyde 1 pr. Cento meere, og altsaa 6 pr. Cento af deres Capitaler. Saaledes fortfares med at legge Overskuddet til Handelens Fond: Men om og hvorvidt Interesserne af de indsatte Capitaler, ved hver 100,000 Rigsdaler, som saaledes vindes, skulle end videre forhøyes, naar de eengang ere stegne til 6 pr. Cento, ville Vi Allernaadigst have overladt Directionen at bestemme, efter de da for Haanden værende

 Om-

Omstændigheder. Skulde derimod noget Aar indtreffe, at der ikke blev vundet saa meget, at 4 pr. Cento af de indskudte Capitaler kunne deraf udreedes, tages det Manglende af Handelens oplagte Overskud, hvorefter da de af dette sidste svarende Interesser maae rette sig; Dog at de, som have indsat Penge i Handelen, altiid nyde, i Følge Vores forbemeldte Allernaadigste Guarantie, 4 pr. Cento af deres Indskudde.

33.

Mod Enden af de for denne Handels Vedvarenhed fastsatte 30 Aar, skal Directionen og Administrationen i denne Henseende sammenkalde samtlige Interessentere, at de kan tage i Overveiende og fatte en Beslutning, om de da maatte ville fratræde Handelen, eller giøre Allerunderdanigst Ansøgning om fremdeles at vedblive samme, hvilket sidste da vil ankomme paa, hvad der Allernaadigst maatte findes gavnligst i alle Henseender; Ved denne Leilighed giver ellers hver Actie en gyldig Stemme, og skulde Udfaldet ved de fleeste Stemmer blive for at fratræde Handelen, da ville Vi i saa Fald, lade antage alle Handelen da tilhørende urørlige Eiendomme, med dertil hørende Inventarier, for den samme Værd, som de nu til Handelen overlades, naar de efter det foregaaende findes at være holdte i forsvarlig Stand, samt efter lovlig Taxation lade udbetale hvad nye Anlæg af dette Slags imidlertiid maatte være giorte: Ligesom det skal staae Directionen frit for at repartere og deele mellem Actie-Eierne det, som efter nestforegaaende Arts. Indhold er vundet i de fremfarne 30 Aar, og som en Reserve-Fond er indebeholden.

34.

Saa-

Saaledes som foranført, skal det ubrødelig forholdes i de 30 Aar, som ere bestemte for denne forenede Handel; og derudi maa ikke giøres nogen Forandring uden Vores efter Allerunderdanigst Forestilling nærmere paafulgte Bevilling og Tilladelse, hvilken at udvirke dog skal være forbeholden Directionen, som det paaligger at besørge alt hvad Handelens sande Bedste udfordrer. Forbydendes alle og enhver derimod at handle eller derudi Hinder og Forfang at giøre. Givet paa Vort Slot Fredensborg, den 2 Julii 1781.

Under Vor Kongelige Haand og Signet.

Christian R.

Stemann. Erichsen. Schilden.

Wormskiold.

Þessi Koongsens Resolution, sem epter haarre Befalningu, skylde i Logþijnges Bookarennar 14. Pag. innfæraſt, yfer Num. VI. kom ei til Pryckeriesins fyrr enn Logþijnges Bookenn var afþryckt, setst hwn þvi her aptann vid.

Videre blev følgende Hans Majestæts Allernaadigste Resolution af 28 Maji 1781 angaaende Syſſelmandens i Kiose Syſſel Hans Embeds Forretninger, som tillige Herredsdommer i Gulbringe Syſſel nøyere Bestæmmelse og sammes Adskillelse fra Landsfogdens Embeds Forretninger af Hr. Stift-Amtmanden til Publication i Altingsbogen fremlagt.—

Til Regel herudi ville Vi for Fremtiden Allernaadigst have fastsat;

1mo. I Henseende til Landsfogdens Embede; at ligesom det i Almindelighed tilkommer Fogden at have Tilsyn med Rettens tilbørlige Holdelse paa Tinget, at iagttage alt hvad til Vores Ret og Vore Sager henhører, samt uden for Retten at paasee Anordningernes tilbørlige Haandhævelse, i sær deres, som angaaer good Skik og Orden, saavelsom den almindelige Landhuusholdning: saa bør og Vores Landfoged udi Guldbringe Syſſel føre nøye Opsyn imod og inqvirere om Tobaks- og Brændeviins-Alager, samt al anden ulovlig Udprang saavel af Landets egne som af fremmede Vahre; have Indseende med at Handelen paa Handelstæderne med Indbyggerne skeer lovlig og forsvarlig, og at disse forsynes med de fornødne Ting, Til hvilken Ende han og aarligen overlegger med Districtets Kiobmænd det som angaaer Provideringen; paasee Sabbathens Helligheldelse, føre Tilsyn med de Fattiges Væsen, samt med at hæmme Betlerie og Løsgiængerie; saa og i Henseende til Landhuusholdningen have Opsyn med og paadrive Veienes Istand-

standsættelse, Gierders Opsætning, Tuers Jævning og Forbedring; i Almindelighed nøye paasee at Vore Jorder forsvarligen beboes og vedligeholdes, samt i Særdeleshed være tilstæde ved Jorders Besiktelse, hvad enten de skulde udtages til Aaboed, eller nogen Skade maatte være dem tilstedt ved Soebrud, Sandfeg eller deslige, som kunde give billig Anledning til Nedsættelse i Afgifterne eller nogen Eftergivelse udi samme; ved Justits Væsenet bør det paaligge Vores Landfoged at foranstalte Delinqventers Paagribelse, Arresthold og Bevogtelse, til, ved, og fra Tingerne og Retterne, samt Exsecution; at giøre Arrest, Nam og Indførsel, og til Forretningen at udnævne Mænd; at forrette all anden Exsecution af større eller smaae Bøder, og Mulcter; samt at besørge inddrevne de ved Forordningen af 27de Maji 1746 paabudne Hospitals-Lotter, item Ræve-Tolden, og Bøder for Mangel af dens Betaling, med videre.

2do I Henseende til Sysselmandens Embede som Herreds-Dommer i Guldbringe Syssel; at af ham bør forrettes alt hvad Rettergangen angaaer, og til Dommer og Skriver Embedet i Almindelighed henhøre, saavel ved de almindelige Tingholdelser som og ved Syn, Granskning, Vurdering, Skyldsætning, Udtækter, Arresters Paakiendelse, Auctioner, og alt andet, som kand henregnes til judiciale Forretninger; at forrette de Restance Examinationer som ved Handlerne forefalde; at behandle Skifter, at skrive Suppliqver og Memorialer for dem i blandt Almuen, som det forlanger, med videre.

Ydermeere har Hans Kongelige Majestæt ved at lade sig Allerunderdanigst forestille Islands Huusholdnings Beskaffenhed og Mangler, Allernaadigst befalet at tilkiendegive Hoistsammes Mishag over den Islandske Almues uforsynlige Udsall til Handelen, af de i Landet frembragte Fodevahre, som de til deres egen Underholdning behøve, samt at Ovrigheden og Betienterne i Landet, ei aleene paa best eragtende Maade foreholder Almuen de skadelige Følger af saadan Uforsynlighed; men endog paa det alvorligste holder over at saadant for Eftertiiden kand vorde rettet.

Med þvi Eckiann Elin Benedixdotter, er at Raudseyum hier i Sysslu, þann 23. Januarii þessa Ars burtdaud, og hefur sier Erfingia epterlated, sem eru bæde Utannlands og Innann, hvar fyrer og eg hefe þessu lysa læted i Kaupenhafnar Post-Tijdendum, so vil eg og hier med gefa þetta ollum Vidkomendum til Vitundar, ad þeir, a nærstkomande Sumre, þann 30. Junii 1783. innfinne sig at Skarde a Skardsstrønd (so sem þad er hægra, enn ad sækia yfir Sioo fram i Raudseyar) annadhvort sialfir, edur fyrer Fullmegtuga, med oll þau Gogn og Skilriike, sem þeir epter Logum þurfa til siins Arfs Tilkalls, og Arfs Jafnadar. A sama Stad og Dag innkallast þeir sem Skulder eiga i Sterbwenu, med siina løglega Heimtu, sem og þeir, ef nockrer eru, sem þangad Skulder eiga ad gialda, med þær hinar somu. Hvor einn vite so ad underbwa sig, ad ei hafi Skada af, þa hvorn einn skal rett vidurfarast, epter Sterbwsins fyrerfinnande Asigkomulage. Datum Búdardal d. 5. Octobr. 1782.

M. Ketilson.

Lysest hier med Arfe follnum hier i Dala Sysslu, epter Jon Steingrimsson, hvar af Erfingianum Ingebiörgu Olafsdottur, sem tiaaest i Raang-

Rángárvalla Sýsslu, hefur hlotnast i sinn Hlut 1. Rdl. 6. Sk. Courant, sem hiaa mier er aa reidum Hendum.

Búdardal d. 5. Octobr. 1782.

M. Ketilson.

